

УМОВЫ ПАПІСІН:
 На 1 м-н—80 к.; на 3 м-н—2 р. 60 к.
 на 6 м-н—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
 Членскі адрас: Мінскага—10 к., Івана
 Гародня—20 кал.
 Платіцца і аб'ява прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Звязда“—г. Мінск,
 68, троті наверх, ад 9 гадз. раніцы да 3-х гадз. дз. У агульных гарадох—у
 Бел. Дзярж. Выдавецтва і на усіх пачт.-тэл. канторах.
РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САБІЦКАЯ, 68.

896. В. Д. Д. И. Н. Г. Р. А. Д.
 УНИВЕРСИТЕТСКАЯ НАБЕРЕЖНАЯ 7/9
 Фундамент. Библиотека Лев. Госуд.
 Университета
 МЕР-ДЕК
 /Зв. 1./
 Орган Центр

істычнае партыі (большавікоў) Беларусі Мен. АХКП(б)Б.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛ. КАНТ. НАТЭРА.
 1) Рэдакцыя пачынае ад 11—1 гадз. дз. тэлефон № 1274. 2) Секрэтэр рэдакцыі—ад 12 да 2-00 гадз. дз. тэл. № 9-17. 3) Пачынае рэдакцыя (друкаванне) ад 6 гадз. веч. тэл. № 3-42.
Кантора аб'яваў (адрас і тэл. № 731):
 Кантора аб'яваў (адрас і тэл. № 731):
Год выдання дванаццаты.

Работніцы і сялянкі, мацней гуртуйцеся вакол кампартыі!

Большавіцкая рэвалюцыя падрэзвае карані прыгнечання і няроўнасці жанчын так глыбока, як не **ЛЕНІН** рашалася падрэзаць іх ні адна партыя і ні адна рэвалюцыя ў сьвеце.

СЕНЬНЯ У НУМАРЫ

5.000 рабочых Бярзіну вынічаны на вуліцу.
 Рост беспрацоўя ў П.-А. Злуч. Штатах.
 Зьвяржэньне вулькану на Камчатцы.
 Курорты сялянству.—Пабудова двух новых швейных фабрык на Беларусі.—На Асістроі.

АРТЫКУЛЫ:
 Аб некаторых задачах па ўзьянцы палітычнага і культурнага ўзроўню жанчын—В. Кізырын.
 Прывітанне працоўным жанчынам—М. Галадзед.
ВЕРШЫ:
 Панская ласка—Якуб Колас.

Аб некаторых задачах па ўзьянцы палітычнага і культурнага ўзроўню жанчын

Міжнародны жаночы дзень у капіталістычных краінах—ёсць дзень падліку рэвалюцыйных сіл жаночага і пралетарыяту. У Швецыі Саюзе, дзе зьнішчана эксплуатацыя капіталістычнай, рабочае класнае дзе зьнішчана назаўсёды панаваньне буржуазіі і памешчэкаў, дзе, разам з тым, зьнішчана ўсякае няроўнасць перад законам, міжнародны жаночы дзень—ёсць дзень наліку нашых дасягненняў у справе вызвалення жанчыны, ёсць дзень вызначэння далейшых задач па ўзьянцы культурнага і палітычнага ўзроўню работніц і сялянак, па стварэнні фактычнае роўнасці жанчын-работніц і сялянак з мужчынскаю часткаю насельніцтва. Пры савецкай уладзе ў рабоце какчэткавага і поўнага вызвалення жанчыны няма ніякіх іншых задач, апрача задачы ўзьянцы яе культурнага і палітычнага ўзроўню, апрача стварэння матэрыя-

дзе, уцягваючы сялянскі двор усё больш і больш у сферу дзяржаўнага савецкага ўплыву, трэба дабіцца зьнішчэння старых перажыткаў прыгонніцтва, трэба дабіцца фактычнага роўнапраўя жанчын і мужчынаў у прадстаўнічым інтарэсаху двара. Гэта ёсць, між іншым, шлях да зьмены патрыярхальнага характару самога сялянскага двара. Трэба дабівацца, каб на тых галінах работы, у якіх занята пераважна сялянка, яна зьвярталася пераважна прадстаўніцай сялянскага двара ў савецкай грамадзкасці, у кааперацыі, перад дзяржавай і г. д. Гэта труднейшая задача, у вырашэнні якой пры нашай адсталасці і малакультурнасці ёсць шмат перашкод, павінна быць вырашана.
 3) Савецкае законадаўства прызнае поўнае роўнапраўе жанчын у палітычным і грамадскім жыцці. Аднак, работніца і сялянка пры выгарах у саветы, кааперацыю і т. д. усё яшчэ ўдзельнічае ў знач-

„Дэмакратычны“ польскі сойм абраны Хаўрус пілсудчыны з манархічнымі зубрамі і чорнасоценцамі

Раскольнікі і рэнэгаты пасабілі перамозе ўраду

Магчымы склад сойму

ВАРШАВА, 6. Як паведамілі польскае тэлеграфнае агенцтва, канчатковае размеркаванне мандатаў у новым сойме, як відаць, будзе наступным: блёк супрацоўніцтва з урадам—135 мандатаў, ППС—63 мандаты, блёк нацыянальных меншасцей—56, Вызваленне—36 мандатаў, нацыянальныя дэмакраты—37, блёк «Ляста» і хрысціянскіх дэмакратаў—34, сялянскі саюз Домбскага—26, блёк сацыялістычных партый Украіны—11, украінская партыя Сельроб—9, нацыянальная рабочая партыя (права) —9, нацыянальны яўрэйскі саюз Малой Польшчы (Заходняя Украіна)—6, камуністы—5, радыкальная сялянская партыя—4, украінская партыя працы—1, расійскае нацыянальнае аб'яднанне (Селагвардзейскае)—1, розныя мясцовыя сьпісы—12.
Увага: у склад атрымаўшых найбольшую колькасць галасоў «блёку супрацоўніцтва з урадам» уваходзяць падтрымліваючы ўрад Пілсудскага прадстаўнікі прамыслоўцаў, былыя памешчыкі-манархісты, прадстаўнікі генералітату, былыя дзеячы партыі Вызваленне і сялянскага саюзу Домбскага, г. д. «левае крыло» нацыянальнай рабочай партыі, група яўрэйскіх кулцоў і інш. групкі.
 Сярод 12 мандатаў, якія заліча-

ны ў паведамленні польскага тэлеграфнага агенцтва ў катэгорыю розных мясцовых сьпісаў, маюцца два мандаты, атрыманыя у Лодзі сьпісам, што стаяць на плячэфарме рабоча-сялянскага адзінства, далі 3 мандаты, атрыманыя у Наваградку Беларускай Грамадой, адзін мандат, атрыманы ў Верхняй Сілезіі па сьпісе, які па гэтай плячэфарме блізка да камуністаў, два мандаты «правага крыла» Беларускай Грамады, атрыманы ў выбарчай акрузе Ліда, адзін мандат у двай сялянскай групы «Саламанова» ў Любліне і інш.
Абразкі выбараў
 Орган пілсудчыны „Галоў Праўды“, зьмяшчаючы вынікі выбараў у сойм, піша аб „спаконным праходжанні выбараў“, а прычым нібы хочучы давесці, што „выключэнні пацвярджаюць правільнасць“ падзеі цівавы абразкі з выбараў селядзядзасці.
 Падаем і мы гэтыя абразкі „спаконных“ „дэмакратычных“ выбараў.

се выбараў у польскі сойм, калі розныя рэнэгацыя і ўгодніцкія групы, прыктыкаючыся шмалымі абароні інтарэсаху рабочых і сялян, пачыналі змагацца супроць рабоча-сялянскіх сьпісаў. У гэтым змаганні лян часам даходзілі да правакацыйных учынкаў. Ва ўмовах тэрару, які праводзіла пілсудчына, усё гэта спаркі ў выніку давалі поўную перамогу ўрадавым сьпісам.
 Так, сьпіс № 13 (рабоча-сялянскага адзінства) атрымаў у Львове на выбарах у сойм 4.200 галасоў. Сьпіс, які адначасова быў выстаўлены ў Львове групай рэнэгатаў на чале з Крылікам, былых членаў КПЗУ, атрымаў усюго 106 галасоў. Хоць абодва сьпісы не атрымалі мандатаў, усё-ж разкая розніца ў колькасці галасоў, што сабралі сьпісам рабоча-сялянскага адзінства і групай раскольніцаў, яскрава характарызуе нікчэмны ўплыў гэтай групкі сярод пралетарыяту Львова.

ВІЛЬНЯ. Выбарчай намісія Пастаўскага павету павінна была на 20 хвілін перапыніць галасаванне, бо натаўп ВІСА ІЗІЎ ДЗЬВЕРЫ і ўварваўся ў памяшканне, дзе адбываліся выбары. «Пардан» быў аднослены з дапамогаю паліцыі.
РУЖАНЬ. У часе выбараў здарылася крывавае сутыкненне між селянінскімі і артыдоксамі (яўрэйскія партыі).
РЫБНІК. Агітатар наталічнага бліку Вінцэсь Прус страляў з рэвалюверу прыняў агітатара ўрадавага сьпісу № 1 Бярнада Дрэмана.

ВАРШАВА, 6. Раскол рабоча-сялянскіх арганізацый у Заходняй Украіне адбіўся на выніках выбараў надзвычайна дрэнна. Спартыіства двух рабоча-сялянскіх сьпісаў у Львове і двух сельробаў пачынае часам формы надзвычайна разкай палемікі. Леабліва разка веў палеміку правы сельроб, які дзавалду сабе недапушчальныя на тону выпадкі супроць іншых рабоча-сялянскіх сьпісаў.

у корчынскім мясцо. аёцы Рэвал. бундаўцы пабілі і чалы на гмі. Са „агітацыйно“ муз. і маст. арыштаваны 3 асобам.
 аб'явіліны 3а асобныя „выкроплены“ ў часе пера выбарчай агітацыі

МІР У ПРАМЫСЛОВАСЦІ

РЭСТ ЦІКАВАСЦІ ДА СССР

ботніцы і сялянкі.
Паласа культурнай рэвалюцыі, у якую мы ўвайшлі, павінна даць нам усе ўздыжы і ўсе жаночыя масы, усіх работніц і сялянок, на больш высокі культурны і палітычны ўзровень. Паласа культурнай рэвалюцыі павінна канчаткова звільняць перажыткі працоўнасці паміж поламі ў быце. У гэтай справе наша партыя, савецкая дзяржава і ўся савецкая грамадзкасць павінны правіць вялікую актыўнасць і дапамогу самым шырокім масам работніц і сялянок. Працоўнасць, створаная вакамі, ня можа быць звільнена простым законадаўчым актам. Над звільненнем яе трэба працаваць пэўны час усім работнікам савецкае дзяржавы.

У працы саўзямшлага часу нам трэба, перш за ўсё, сканцэнтраваньне сваёй увагі і на наступным:

1) Калі ўдзягненне жанчыны ў фабрычную вытворчасць пры паваранні капіталістычнага меда свайго мэтаг тэльні навелічэнне прыбыткаў шляхам навелічэння эксплуатацыі рабочае класы, выкарыстаннем больш таннай і кешу арганізаванай жаночай рабочай сілы, дык пры савецкай уладзе, пры выначэньні роўнай аб'яты ва роўную працу, пры ўсіммернай абароне жаночае працы савецкай дзяржавы, — удзягненне жанчыны ў вытворчасць мае свайго мэтаг тэльні вывадзенне яе ад рэшт капіталістычнага патрыярхальнага быту і ўстаўленне яе поўнага эканамічнага і бытавога роўнапраўства. Той факт, што на многіх фабрыках і заводах на арганізаваным годзе рэвалюцыйнага характару складаліся ўсе вышчэ ілюзійныя меркаванні, сведчыць тэльні аб в'шай адсталасці, аб моцнасці бытавых перажыткаў патрыярхальнасці. Назначны ўдзел жанчын у фабрычна-заводскай вытворчасці зьяўляецца вялізнай перашкодай да ўзьяняцця яе культурна-палітычнага ўзроўню, да стварэння новых свабодных адносін паміж мужчынай і жанчынай, вялізнай перашкодай у камуністычным выхаванні будучага пакалення. Наша партыя і савецкая дзяржава павінны ўжыць усе меры да таго, каб адначасова з далейшым ростам працэнтаў кадраў нашае краіны, яшчэ больш шырока расла-б жаночая частка пралетарыяту, каб гэтым самым эканамічна перамагчы старую патрыярхальную сям'ю і стары быт. У гэтай справе неабходна сур'ёзная дапамога ўсяе рабочае класы. Неабходна рашучае асуджэнне працоўных адсталых рабочых, якія чыняць перашкоды ва ўдзягненні жанчын у вытворчасць, падсвешваюцца над яшчэ нявольнай жанчынай-работніцай на кваліфікаванай рабоце.

2) Сялянскі двор у яго сучасным выглядзе стварыўся шмат вякоў таму назад, у часы прыгоў. У сялянскім дварэ да савецкае ўлады жанчына-сялянка была тэльні рабочай сілай. Пры савецкай уладзе, з другога боку — большым замацаваннем жанчыны і да гэтага часу ў дварэ, чым мужчыны. Нам трэба павесці рашучую барацьбу з палітычнай паслуўнасцю жаночае масы. Нам трэба павесці яшчэ больш рашучую барацьбу, чым да гэтага часу, супроць палітычнай адсталасці жаночых мас. Нам трэба, якбы там ні было, дабіцца вышчэня векавых перажыткаў у адносинах да жанчыны работніцы і сялянкі. Трэба аддаць уся нашу здольнасць запальваць і ўзьямаць масы, заікаўляць іх у справе нашага сацыялістычнага будаўніцтва, каб жанчына стала актыўным уздэльнікам нашага палітычнага жыцця і сацыялістычнага будаўніцтва. Трэба больш энэргічна высоўваць жанчын-актывістаў на палітычную і грамадскую работу. Да надыходзячых выбараў трэба паставіць пэўныя і дакладныя задачы, вызначыць пэўныя проценты для кантролю нашай работы на узьяняцці жаночай актыўнасці.

4) Калі вялічэньнасць сярод жанчын зьяўляецца вынікам становішча жанчыны ў эканоміцы і быце ў мінулае, калі яна тэльні ў нявызначнай меры ўдзельнічала ў фабрычна-заводскай вытворчасці, калі на яе ў сялянскім дварэ глядзелі, перш за ўсё, як на рабочую сілу, дык цяпер, пры савецкай уладзе, трэба павесці самую рашучую барацьбу за ўзьягненне гэтых спадчыны і за ўсеагульную пісьменнасць жанчыны. Трэба дамагацца, каб процант дзвучынак у школах і ў вышчэ ілюзійнага характару хлапчыкаў. Трэба дамагацца, каб сярод дарослых жанчын работніц, сялянок асабліва ўзмяоцнена праводзілася-б работа па ліквідацыі няпісьменнасці. Трэба дамагацца, каб жанчына была сталым чытачом нашае газеты, кнігі, каб яна была правадніком газеты і кнігі ў сям'ю. Жаночая пісьменнасць будзе азначаць буйнейшую культурную перамогу ў нашай краіне, бо тэльні пры жаночай пісьменнасці можна замацаваць усеагульную пісьменнасць у краіне і забяспечыць, выхавальнае свядомага будучага пакалення. Тэльні пры ўсеагульнай жаночай пісьменнасці можна ліквідаваць некавалы забабоны, усе яшчэ пануючыя плёткі, векавыя надзеі на госпада бога і ўсе іншае, што перашкаджае культурнаму ўздыму самым шырокіх мас.

Узьяняцце палітычнага і культурнага ўзроўню жаночае масы, вызваленне жанчыны ад забабонаў, стварэнне эканамічных умоў для поўнае роўнасці паміж поламі, зьяўляецца адной з важнейшых палітычных задач, што стаяць перад савецкай дзяржавой. Усе работніцы савецкае дзяржавы, усе працаўнікі нашае партыі павінны пакласці свае сілы для вырашэння гэтай важнейшай палітычнай і культурнай задачы.

звычайна, якія стварыліся вакамі, з другога боку — большым замацаваннем жанчыны і да гэтага часу ў дварэ, чым мужчыны. Нам трэба павесці рашучую барацьбу з палітычнай паслуўнасцю жаночае масы. Нам трэба павесці яшчэ больш рашучую барацьбу, чым да гэтага часу, супроць палітычнай адсталасці жаночых мас. Нам трэба, якбы там ні было, дабіцца вышчэня векавых перажыткаў у адносинах да жанчыны работніцы і сялянкі. Трэба аддаць уся нашу здольнасць запальваць і ўзьямаць масы, заікаўляць іх у справе нашага сацыялістычнага будаўніцтва, каб жанчына стала актыўным уздэльнікам нашага палітычнага жыцця і сацыялістычнага будаўніцтва. Трэба больш энэргічна высоўваць жанчын-актывістаў на палітычную і грамадскую работу. Да надыходзячых выбараў трэба паставіць пэўныя і дакладныя задачы, вызначыць пэўныя проценты для кантролю нашай работы на узьяняцці жаночай актыўнасці.

4) Калі вялічэньнасць сярод жанчын зьяўляецца вынікам становішча жанчыны ў эканоміцы і быце ў мінулае, калі яна тэльні ў нявызначнай меры ўдзельнічала ў фабрычна-заводскай вытворчасці, калі на яе ў сялянскім дварэ глядзелі, перш за ўсё, як на рабочую сілу, дык цяпер, пры савецкай уладзе, трэба павесці самую рашучую барацьбу за ўзьягненне гэтых спадчыны і за ўсеагульную пісьменнасць жанчыны. Трэба дамагацца, каб процант дзвучынак у школах і ў вышчэ ілюзійнага характару хлапчыкаў. Трэба дамагацца, каб сярод дарослых жанчын работніц, сялянок асабліва ўзмяоцнена праводзілася-б работа па ліквідацыі няпісьменнасці. Трэба дамагацца, каб жанчына была сталым чытачом нашае газеты, кнігі, каб яна была правадніком газеты і кнігі ў сям'ю. Жаночая пісьменнасць будзе азначаць буйнейшую культурную перамогу ў нашай краіне, бо тэльні пры жаночай пісьменнасці можна замацаваць усеагульную пісьменнасць у краіне і забяспечыць, выхавальнае свядомага будучага пакалення. Тэльні пры ўсеагульнай жаночай пісьменнасці можна ліквідаваць некавалы забабоны, усе яшчэ пануючыя плёткі, векавыя надзеі на госпада бога і ўсе іншае, што перашкаджае культурнаму ўздыму самым шырокіх мас.

Узьяняцце палітычнага і культурнага ўзроўню жаночае масы, вызваленне жанчыны ад забабонаў, стварэнне эканамічных умоў для поўнае роўнасці паміж поламі, зьяўляецца адной з важнейшых палітычных задач, што стаяць перад савецкай дзяржавой. Усе работніцы савецкае дзяржавы, усе працаўнікі нашае партыі павінны пакласці свае сілы для вырашэння гэтай важнейшай палітычнай і культурнай задачы.

Прадпрыемцы праводзяць „мір у прамысловасці“ і... звальняюць рабочых

БЭРЛІН, 6. Становішча, якое стварылася ў зьвязку з пагрозаю прадпрыемцаў барлінскай металургічнай прамысловасці абнаўтаваць, усіх металістых Бэрліну, пакуль што без зьмен. Металяпрамысловыя зрабілі ўчора заяву, што да захаваньня пачатых трацейскіх перамоў яны ня будуць праводзіць новых звальненняў. Тым ня мэнш, сёння на прадпрыемствах Сіманса было звольнена некалькі сот работч.-х. Эгэлянскіх месі месца таксама на прадпрыемствах фірмы Бэргман Электротэхнікатоварнік; агулам звольнена каля 5.000 рабочых. Саюз металістых заклікаў да забастоўкі яшчэ 400 струментальшчыкаў.

„Падтрыманьне“ з умоваю--ня лайце за здраду

ЛЕНДАН, 6. Генрада паведаміла выканком федэрацыі горнарабочых, што яна згодна падтрымаць горнарабочых у Нотынгамшыры (дзе капальняўласнікі пры дапамозе розных манэўраў праводзяць рэзкае зьніжжэнне зарплат) тэльні пры той умове, калі выканком прымусяць Нука спыніць яго нападні на генраду з прычыны палітычнага „міру ў прамысловасці“. Старшыня федэрацыі горнарабочых Сьміт патрабаваў ад усіх членаў выканкому, каб яны абавязаліся ўстрымацца „ад крытыкі генрады“. Кун абцаў „падтрымаць“ пастановы выканкому федэрацыі.

Раскольніцкая „праца“ рэнэгатаў--дапамога фашызму

ВАРШАВА, 6. Раскольніцкая праца розных рэнэгатаў кам.візму усяюды мае адпалкавыя вынікі — разрабляе пралетарскія сілы і тым дае буржуа ным партыям ліўнія козыры ў змаганні з рабочымі і сялянамі. Гэтак-жа было і ў час

Урад СССР ратыфікаваў згоду аб забароне ўжываць газы

МАСКВА, 7. Прэзыдыум ЦВК Саюзу пастанавіў ратыфікаваць акт далучэння ўраду СССР да пратэколу аб забароне ўжываць на вайне ўдушлівыя, атрутныя і іншыя газы, бактэрыялёгічны сродкі, які падпісан 17 чэрвеня 1925 году.

На жэнэўскай гаварыльні Бясплоднасць ранейшых „прац“ лігі Закулісныя перамовы „пацыфісцкіх“ дзеячоў

Клопаты Чэмбэрлена

РЫМ, 6. Італьянскі друк паведамляе, што ў Жэнэве адбываюцца жвавыя закулісныя перамовы ў зьвязку з надыходзячым абгаворам у радзе Лігі Нацыяў сэн-гатардзкіна індэпэнду. Галоўная мэта гэтых перамоў — дамагчыся згоды італьянскіх на назначэнне сьведчае намісіі. Да апошняга часу большасць італьянскіх газет лічыла, што пытаньне аб сэн-гатардзкім індэпэнду будзе зьнята з чэрگی і цяперашняй сесіі рады Лігі Нацыяў, бо Англія і Італія рашуча процідейнічалі расьсьледваньню індэпэнду. Зараз, аднак, найбольш асьведомлены італьянскія газеты зазначаюць, што пазыцыя Чэмбэрлена змянілася. Жадаючы „ўмацаваць прэстыж Лігі Нацыяў“, — Чэмбэрлен, згодна апошніх паведамленьняў, мае намер, нібы, падтрымаць патрабаваньне аб назначэнні сьведчаі камісіі, але „у такой форме і з такімі паўнамоцтвамі, каб не зьяўляецца Венгрыя“.

Польска-літоўскае пытаньне

літоўскіх перамовах у Кенігсбэрзе, гавяіў:

„Нармальныя перамовы з Польшчай могуць быць тэльні пасля вырашэння літоўскага пытаньня. Часам адсутнасць нармальных адносін гарантуе мір і спакой, асабліва, калі хто-небудзь мае тэндэнцыю скарыстаць існаваньне такіх адносін для таго, каб стварыць повад да інтэрвенцыі таго ці іншага роду“.

Адказваючы на іншыя заданья яму пытаньні, Вальдэмарас заявіў, што ўрад ці польска-літоўскае пытаньне зноў будзе абмяркоўвацца радаю Лігі Нацыяў, „але нельга загага пер, ішчэ, як нельга паручыцца за тое, што на

Нью-Ёрк, 7. Форд у гутарцы з прадстаўніком аднаго газэтынага аб'яднаньня савяіў: „Я пераконан, што Расію чакае багачэньне і росквіт. Расія зробіць пуд і, магчыма, стане пштой за многія іншыя краіны. Я думаю, што краўнт Расіі будзе стаяць высока, бо расійскі народ заслугуе таго, каб яму верыць. Я лічу таксама, што Расія заслугуе прываўня“.

70.000 наведальнікаў савецкае выстаўкі ў Нью-Ёрку

НЬЮ-ЁРК, 7. За першыя два тыдні выстаўкі ў Сьветламаннага таварства культуры ў Нью-Ёрку на наведала звыш 70.000 чалавек. На працягу першага тыдня прадані ўвесь кустарны аддзел. Увесь друк дае надвычайна добрыя водгукі аб выстаўцы. 6 нью-ёркскіх школ наладжвалі спецыяльную экскурсію на выстаўку.

Канадзкія фэрмэры патрабуюць аднаўленьня зносін з СССР

НЬЮ-ЁРК, 7. На канфэрэнцыі фэрмэрскага саюзу Альберты (правінцыя Канады) ухвалена рэзалюцыя, якая патрабуе аднаўленьня гандлёвых і палітычных адносін з СССР і асуджае каналэзі ўрад Макензі-Кінга за тое, што ён паш у па сьлядох Англіі і першыя вносіны в СССР. На канфэрэнцыі выступаў міністр земляробства Гудбі, які назарэмна прабаваў перашкоды ўхвалі гэтай рэвалюцыі.

Прывітаньне працоўным жанчынам

Пралетарыят і працоўныя масы усіх краін сьвяткуюць дзень 8-га сакавіка, як дзень, сымбалізуючы барацьбу працоўных мас за вызваленне з-пад уціску эканамічнага раў.

Але ў розных краінах сьвятла будзе сьвяткавацца па рознаму, пры розных умовах і пад рознымі лэўзунгамі, але пры агульным іжненьні да адвольных нэт — да сацыялізму.

У тых краінах, дзе яшчэ і дагэтуль пануе буржуазія, там працоўныя масы ў няволі будучы сьвяткаваць сваё сьвятла ня так, як ім хацелася б. Буржуазія самым зьлічэнным чынам выдэ барацьбу з усімі праяўленьнем рэвалюцыйнай думкі, асабліва ёй не падабаецца іжнэсьне работніц, сялянак і наюгу працоўных жанчын да ўстаўленьня валежных праў працоўнай жанчыны. Яна падтрымлівае буржуазны жаночы рух, які свайго мэтаг ст віць набыцьце „дэмакратыі“ і праў для арыстакратаў і ні ў якім разе не для працоўнай жанчыны, таму асноўнымі лэўзунгамі правядзеньня міжнарод-

нага жаночага дня ў буржуазных краінах павінна быць: „За вызваленне працоўнай жанчыны, блізкітасная барацьба пралетарыяту і усіх працоўных мас в сьветлым іжнэрыялізмам, які патрыятычнае напад на краіну Савецкай, даюў вайну, якая нясе жудаснае гора працоўным; усе сілы і сродкі наўзмацненьне СССР, як базы сьветлавай рэвалюцыі, за Кастрычыві ва ўсім сьвеце, бо тэльні пралетарская рэвалюцыя цалком і да канца вызваліе жанчыну ад векавога уціску“. У нашых умовах, на ўмовах сьвецкага ладу і пралетарскай дыктатуры мы сьвяткуем міжнародны жаночы дзень пад лэўзунгам усе большага ўзмацненьня сацыялістычнага будаўніцтва. Канкрэтна мы павінны будзем праверыць, што намі зроблена па ўдзягненні працоўнай жанчыны ў савецка-гаспадарчае будаўніцтва, што намі зроблена для валешаньня бытавых умоў жыцьця работніц і сялянак і г. д.

Дзень восьмага сакавіка павінен быць днём агляду нашых пралетарскіх сіл на фронце будаўніцтва сацыялізму.

М. Галадзед.

Ланская ласка
(Да працэсу над „Грамёдою“)

За вашу „ласку“ панскую, Палітыку шатанскую мы дэлюем, пань!

„Добра“ зрабілі многа вы, Залозшы ў наша логавя, Пабраўшы бізуны.

Наслалі нам асаднікаў, Жандараў і вураднікаў і ішкае брыды.

Кунтушыкаў, каптурыкаў і антэкаў-мазурыкаў Калерлі нам сюды,

Каб гэныя „дабродзеі“ Вам польскасьць тут праводзілі

На панскія лады.

І „польскасьць“ тут праводзіцца — На ўвесь наш край смуродзіцца Ксяндзоўская мана.

І веру каталіцкую Падносяць нам і тыцкаюць — На чорта нам яна?

Ня возьмеш нас касьцёламі, Царквамі і саборамі, На ліха нам ваш рай!

Гандлюйце сабе душами, Як рэдзькаю ці грошамі, А нас ты не чапай!

Ды ліха ў тым, наханьне, Шце вы прышлі нявольныя. У кіся ў наш край зрабілі што „крывамі“ і разам з пэ-пэ-эсамі Заслалі тут абрус.

Ад Піншчыны да Случчыны Пад пятамі пілсудчыны Гаруе беларус.

Няма яму адушчыны. А крыні яго прыглушаны Узьявілі вы ў крыміналі.

Пань! Ці-ж мелі рацыю Судзіць за крык той нацыю, Упасьці ў такі шал?

Рэк'орд, пань, пабілі вы І як тут ні адвілівай, А роўных вам няма.

І тактыку ксяндзоўскую, І школу мураўёўскую Прайшлі вы не дарма.

6-III-1928г.

Якуб Колас

Па Савецкім Саюзе

Сакратар арцёмаўскай партарганізацыі знят з працы

МАСКВА, 6. Засаухаўшы доклад пра дзейнасць арцёмаўскага акругома т. Равіча і саклад адказнага інструктара ЦК т. Машкіна, ЦК УсеКП(б) ухваліў рэзалюцыю, у якой, адпачаючы невыстарчальную сувязь акругома з рабочымі масамі, слабасць барацьбы з боку акругома з хвалямі зьявішчамі ў частцы савецкага і гаспадарчага апарату, а таксама рад іншых сур'ёзных недахопаў і памылак у кіраўніцтве, прымае работу акругома неадвальна. Разам з тым ЦК лічыць неабходным асобна адзначыць невыкананне арцёмаўскім акругомам паставы ЦК УсеКП(б) ад 3-га жніўня 1925 году па докладу тав. Ганецкага І. К. аб умаленні сувязі партарганізацыі з рабочымі масамі, а таксама няправільнае ЦК КП(б) у сваёчасовых мер да паляп-

шэння кіраўніцтва арцёмаўскай арганізацыі.
Адабраўшы паставы ЦК КП(б)У ад 11-га лютага 1928 году аб вызваленні тав. Місеенка ад абавязкаў сакратара арцёмаўскага акругома і бяручы да ведама паставы ЦК КП(б)У ад 21 студзеня 1928 г. па ўзмацненні кіраўніцтва арцёмаўскай арганізацыі, ЦК УсеКП(б) прымае ЦК КП(б)У і арцёмаўскаму акругома правесці рад мерапрыемстваў, якія б забяспечвалі магчыма больш хуткае і безбалючае знішчэнне зазначаных недахватаў мінулага кіраўніцтва. ЦК паставіў лічыць неабходным пазбавіць т. Місеенка па два гады права быць на кіруючай партыйнай рабоце. Для вытлумачэння арцёмаўскай партарганізацыі ўхваленай паставы ЦК паставіў камандыраваць членаў ЦК.

Аблігацыі у кішэнях агэнтаў АЛЕ НЕ У СЯЛЯН

ПАСТАНОЎ І РЭЗАЛЮЦЫЙ ШМАТ, А СПРАВЫ МАЛА

Слабы ўдзел настаўніцтва і камсамолу

РАСНА, Аршан. акругі. (Наш кар.) Сялянства раёну спрыяюча адносіца да пазыкі ўзмацнення сялянскай гаспадаркі. У першую чаргу падпісваюцца беднякі. У в. Ракаўшчына беднякі на сходзе паставілі арганізаваць лесарубчую арцель і на ўсе зароблены грошы купіць пазыку.

Пашлю аблігацыю ў вёску

Заможныя зусім інакш адносяцца да пазыкі. Яны гавораць: «пазычце грошы, тады купім пазыку».

Ня глядзячы на добрыя адносіны большасці сялянства да пазыкі, яе ўсё-ж рэалізавана вельмі мала—толькі на 1.200 руб. Тлумачыцца гэта дрэннай прапагандай і агітацыяй. Настаўніцтва і камсамольскія ячэйкі прымаюць у распаўсюджанні пазыкі вельмі слабы ўдзел. Камуны, сельска-гаспадарчыя калектывы і арцелі таксама «на каналі прыклад» сялянству—ня выканалі намечанага задання.

68 проц. задання

М-ка БЯРЭЗІНА. (Ад нашага селькора). У нашым раёне рэалізавана пазыкі на 9.022 руб., выканана 22,55 проц.

Некаторыя сельсаветы слаба растлумачваюць насельніцтву аб мэтах пазыкі і там яна рэалізуецца дрэнна. У тых сельсаветах, дзе сяляне ведаюць аб умовах і карысці пазыкі, аблігацыі ахвотна купляюцца; напрыклад, Арэшкаўскі сельсавет выканаў 68 проц. задання.

Актыў на паперы

*ПОЛАЦК. (Наш кар.) Да 1-га сакавіка па раёнах Полацкай акругі прадана аблігацый на суму 11.120 руб., што складае 30,5 проц. таго задання, якое арыентавана было размеркавана на масдох.

Наколькі «ўважліва» нашы арганізацыі адносіліся да справы рэалізацыі пазыкі, сведчаць наступныя факты. Полацкае крэдытнае таварыства, замест 3.300 руб., прадало аблігацый на 132 р. 50 к. Ваярскі сельсавет умудрыўся прадаць у працягу чалага месяца толькі чвэртку аблігацый на 2 р. 50 к. Салоніцкі сельсавет прадаў пазыкі на 10 р. Дзвінскае лясніцтва цэлы месяц, наводле слоў самога загадчыка, ня ведала, што яму таксама трэба прадаваць аблігацыі.

У адносінах да гэтых агэнтаў па распаўсюджанні пазыкі застаецца толькі ўжываць рэпрэсывыя меры.

На паперах ёсць шмат рознага актыўна ў раёнах, сельсавецкага, прафсаюзнага і рознага іншага грамадзкага. Частка актыўна праводзіць вялікую працу. Да гэткага актыўна можна, напрыклад, аднесці настаўніка Юр'ёўскай школы, настаўніка Струнскай школы, селькораў, які ў якасці суб'агэнтаў даволі ўдала распаўсюджваюць пазыку. Але ёсць шмат гораактывістаў. Вось яны. Старшыня Ваярскага камітэту сялянскага ўзаемадапамогі трымае да гэтага часу аблігацыі ў кішэні.

Я. Каган.

Перавагі радыё-аматарам

МАСКВА, 6. Апублікаваны загад Рэўаеннавету СССР за подпісам тав. Варашылава. У загадзе гаворыцца: «Надаючы асаблівае значэнне ваеннай радыё-аматарскага руху, які ўзмацняе абароназдольнасць Саюзу, прыняць да кіраўніцтва: Усіх радыё-аматараў прызыўнага асятку, якія скончылі ваеннаваенныя радыё курсы таварыства прыцясу радыё, прафсаюзу і інш. таварыстваў і маюць пасведчанні аб сканчэнні курсаў, пры прызыве накіроўваць у войска сувязі; прызыўным камісіям пра-

пры прызыве ў войска

пануецца строга наглядаць за правільнасцю адбору прызыўнаго радыё-аматараў, камплектуючы імі выключна радыё-часыці РСЧА; пры адборы ў саміх часцях у першую чаргу ўважліва плентуваць школы малодшага камскаладу з радыё-аматараў, што паспяхова скончылі да прызыву ў армію ваеннаваенныя радыё курсы; прыём у школу радыё-сувязі праводзіць на агульных падставах, даючы перавагу толькі кваліфікаваным радыё-аматарам; радыё-маханікам, нанотрунтарам і радыё-тэлеграфістам».

Вялікая завая на Закаўкаскай чыгунцы

ТЫФЛІС, 6. На Заходнім участку Закаўкаскай чыгункай уначы на 6 та сакавіка зноў была вялікая сьнежная завая, якая затрымала цягнікі. На перагонне Паўтуды—Велі, дзе за апошнія 30 гадоў ня было заносу, сьнег дасягае 4 метраў вышыні. Чырвонаармейцы і рабочыя, што вышчылі калініну, ледзьве трымаліся на пагах, некаторых разам са шчытамі ў руках матор падмаўра у швэтра. Толькі на трэці дзень вольна была пачаць работу каліна была расчышчана.

Узнагарода рабочага Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сьцягу

ХАРКАЎ, 6. Прэзідыум Усеукраінскага ЦВК паставіў узнагародзіць ордэнам Працоўнага Чырвонага Сьцягу рабочага гарніка цэнтральнай рудні Сталінскага камбінату т. Вароб'ева за шматгадовую прадуманую працу.

Пэрсанальная пэнсія ўнукам дэкабрыстага

СМАЛЕНСК. Прэзідыум губвядомаму назначыў пэрсанальную пэнсію ўнукам дэкабрыстага Кахоўскага—Наталя і Міхася Кахоўскіх, якія жывуць у Вяземскім павеце і знаходзяцца ў крайняй беднасці.

Зьвяржэньне вульканы на Камчатцы

ХАБАРАЎСК. Радыё з Камчаткі паведамляе, што ў раёне Усць-Камчатка адчувалася моцнае землетрасьенне. Лёд на рэчцы Камчатцы трыснуў. Вялікай сілы штуршкі былі чуць у раёне Тульракскага храбту. Разбурачы шэры паляўнічых. Азыменскі і Краніцкі вульканы выкідалі агонь і копел, якім накрыты схілы вульканы. У тундры ствараліся глыбокія шчыліны, з якіх выступілі талы іл. Пачаў лавініца вулькан Швэлока, які выкідае агонь, копел і густы пар. Зьвяржэньне працягвалася два дні.

Новы кіраўнік ЦСУ

МАСКВА, 7. Прэзідыум ЦВК СССР паставіў аслабаціць т. Асіноскага ад абавязкаў кіраўніка ЦСУ СССР і назначыць кіраўніком ЦСУ т. Мілюціна Ў.П.

Выключэньне апазыцыянэраў

КІЕЎ, 5. Прэзідыум АнрКК, разглядзеўшы справу членаў кіеўскай партыйнай арганізацыі, якія належалі да траціцкай апазыцыі, паставіў выключыць з партыі 10 найбольш актыўных і непарнаўных апазыцыянэраў.

Сялянка—у пасеўнай кампаніі

Пасеўная кампанія ў гэтым годзе набывае асаблівую важнасць. Мы пераслагодзілі даўняны ўзровень у нашай сельскай гаспадарцы, і

Кожная беларуская сялянка павінна дабіцца таго, каб яе карова давала ня менш 100 вёдзэр малака ў год.

Па Савецкай Беларусі

Праводка ліній электраперадач на Асінстроі

ВОРША. (Уласны кар.) Зараз на Асінстроі праводзяцца дзьве лініі электра-перадачы на торфараспрацоўкі і адна ў вёску Арэгі. Частку слуноў прыходзіцца ўстаўляць на балодзе і гэта адцягвае працу, бо слухіць нельга было ставіць проста ў зямлю, а раней прышлося заганаць палі і пасля гэтага на іх устаўляць слупы.

Пабудова новых электрастанцый

ВІЦЕСК. (Уласны кар.) Пачаліся работы па пабудове часовай электрастанцыі. На электрастанцыі будзе ўстаўляцца дэкават у 300 конскіх сіл. Пабудова станцыі, трансфарматарных буды і сетак выскай і нізкай напружанасці будзе каштаваць каля 200 тысяч р. блэў. Пабудову станцыі мяркуюцца закончыць да 1-га верасня 1928 г. Станцыя будзе працаваць на дзьве зямляныя.

500 чалавек пад пагрозай астацца бяз працы

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.) Воткаўская саматужна-прамысловая арцель «Камбінат», якая аднае звыш 500 чалавек бяднейшага сялянства, была ўключана ў плян забеспячэння пенькою. Арцелі былі даны правы на загатоўку 24.000 пудоў пенькі.

ДАЙЦЕ ВЕСЦЫ ДОБРУЮ П'ЕСУ!

Напярэдадні 10-годзьдзя Бастрычківай рэвалюцыі аўтар гэтых радкоў атрымаў ад знаёмага вясковага настаўніка ліст з просьбай прыслаць некалькі цікавых п'есаў. Купіўшы ў кнігарні БДВ апошнія «навінкі» сялянскага тэатру: Ляжновіча—«Новыя Усходы» і «Таміла», і Бэна—«Нажыўся» і М. Дэйчка—«Хто не працуе, той ня есць», і, павяршыўшы аўтарытэтысць Белдзяржвыдавецтва, зрабіў прыпіску, што «п'есы вельмі добрыя, толькі пастарайцеся не падгадзіць паставіць»—пашлаў па адрасе.

Сабраўся драмгурток і пачалі зачытваць атрыманыя п'есы. Першы вечар чыталі «Новыя Усходы». Аднагалосна ўхвалілі: «п'еса няцікавая, напісана дрэнна і да пастаноўкі не гадзіцца». Другі вечар чыталі «Таміла». Да сьлёз пасмяяліся над тым, як аўтар раіць, каб стаць нэграм, трэба да паясьніцы вымазацца са жай. і разачаравана адклалі «да другога разу». Трэці вечар пайшоў на чытку «Нажыўся» і «Хто не працуе, той ня есць». І гэтыя п'есы нікому не спадабаліся. На чацьвертым вечары аднагалосна парашылі паўтарыць драму Ў. Галубка—«Замураванай сьцяной».

Надобныя факты ёсць у кожнай вёсцы, у кожным сялянскім драмгуртку. З вялізарным абурэньнем скардзяцца драмгуртоўцы, бессаромна плачуча глядзячы: няма ў вёсцы добрага п'есы, няма чаго ставіць, няма чаго глядзець. Драматэатры гурткі правольна на вёсцы вялізарнейшую культурана-асветную работу. Тэатр у вёсцы ня толькі забава, ня толькі «адзнака кампаніі і рэвалюцыйных сьвят», а вялікая выхаваўчая школа.

«П'еса знішчае нашу цёмна-адсталасць, некультурнасць. П'еса—першы дапаможнік у культурным будаўніцтве. П'еса паказвае новае жыццё, вучыць, як яго пабудаваць»—вось значэнне вясковаму тэатру, дадзенае самім сялянствам.

Леташняя тэатральная нарада пры Агітпропе ЦК УсеКП(б), заслухаўшы доклад аб вясковым тэатры, паставіла: «Неабходна пералом у адносінах партыйных, камсамольскіх, дзяржаўных, прафэсій-

ных, шэфскіх і другіх грамадзкіх арганізацый да справы мастацкай асьветы вёскі».

У Беларусі гэта дырэктыва ніколекці ня выканана. Ніхто не пацікавіўся, чым жывуць вясковыя мастацкія гурткі, хто і як імі кіруе, што зрабіць, каб падлепшыць працу заняпалых і інш.

Некалькі год таму назад Гадоў-палітасветай БССР праводзіўся конкурс на добрую п'есу. Гэты конкурс паказаў, што вёска страпэнна галадуе па п'есы, што драматургі ня ўмеюць пісаць, але практычнага ён нічога ня даў.

За апошнія паўтара гады БДВ выпушчана больш 20-ці п'ес сэрыі «Сялянскі Тэатр». З іх толькі некалькі больш-менш задавальняюць патрэбы вясковага глядача, гэта: У. Дубок—«У тыя дні», І. Лебедзюк—«Упарты», А. Неверов—«Бабы», у меншай ступені В. Маркаў—«Варажба» і А. Ляжновіча—«3 дымам-пажарам».

Усе астатнія—чысьцейшай маркі—халтура.

Напрыклад, драма «Нажыўся»—вейкага І. Бэна—такай дрэннай, такая нікудышная, што проста не хапае слоў вылаяцца.

Вялікая колькасць п'ес выдадзена перакладных. Большасць з іх перакладзены і пераапрацаваны няўмела. Напрыклад, калі п'еса расійскай вёскі ня можа ўварнуцца без самавара, або руганні па мацеры, дык для беларускай вёскі гэтыя «атрыбуты» не патрэбны.

Часта бяруцца пісаць і пераапрацоўваць п'есы тыя людзі, якія зусім ня ведаюць беларускай вёскі. А таму рэчы атрымоўваюцца зусім ня цікавымі, іх нікто ня ставіць, яны спакойна застаюцца ляжаць на складах выдавецтваў.

Выдавецтва—Дзяржаўнае і «Чырвоная Зьмена»—павінны безадкладна выдаць для вёскі сэрыю вядомых савецкіх камэдый, здаровых п'ес, адбываючых будаўніцтва новай вёскі, будаўніцтва культурнага быту, барацьбу за новага чалавека.

У падборы і стварэнні добрага рэпертуару павінны дапамагчы выдавецтвам вясковыя драматургі. Добры пачыны ў гэтай справе робіць камсамольская газета «Чырвоная Зьмена», сідкаючы на аўтарытэты дзень нараду па пытанні «Якая п'еса патрэбна вёсцы».

Зьм. Паваротны.

ПЯЦЬ У ЯБЛЫЧКА

(На стралковых спаборніцтвах жанчын у Даме Чырвонай арміі)

— Наступныя, — раздаецца голас. — Хацкевіч, саяз харчавою. — Барэнібаум, фабавіч друка-

іная вадаца пановаму перабудаванню...
Трэба дабіцца, каб ажожаваць культуру: жыта, авіа, ячмень даналі з дзесяціны на 40, а 100 пуд., каб бульба радзіла з дзесяціны на 500 пуд., а 1.000 пуд., каб карова давала ў год не 56 ведзер малака, а на менш 100 і т. д.

Што павінна рабіць слянка ў сёлетнюю сельска-гаспадарчую кампанію?

Першае — пры дробным землякарэстанні надзвычайна цяжка палепшыць сельскую гаспадарку. Сёлета неабходна будзе перад слянкамі паставіць задачу калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

Практика тых калектывных гаспадарак, якія да гэтага часу існуюць, паказала, што тым бедняком, якіх аб'ядналі ў калхозы, лепш жывецца, чым бедняком, які застаўся на індывідуальнай гаспадарцы.

Другое — неабходна ачысціць да яраоў сям'ю ўсёх насенных матэрыялаў. Дзеся гэтага на пракатных пунктах у саветскіх гаспадарках, калхозах і кааперацыйных таварыствах ёсць належныя машыны, прылады. Слянка павінна ведаць, што лепш засеяць менш добрага насення, чым засеяць шмат, але ж нестэга, якое нізкага ўраджаю ня дасць.

Насяля ачыскі, калі свайго насення няма, можна атрымаць крэдыт і купіць неабходнае насенне.

Трэцяе — у нашых сляняцтвах не хапае ўгнаення, воль чаму ў нас такія слабыя ўраджай. Як сёлета карова ня можа даваць добрага ўдою, так і гаспадары зямлі будзе даваць добрага ўраджаю. У сярэдніх і асабліва ў бядняцкіх гаспадарках свайго гною не хапае. Трэба праз крэдыт прыкупіць штучнага ўгнаення, калі зямлю ўгнаіць, дык яна дасць добры ўраджай.

Чацвёртае — там, дзе праведзена землярэформа, і там, дзе яна праводзіцца, слянякі павінны ставіць вытаньне аб пераходзе на шматполье замест трохполья. Слянякам пара падняць бунт супроць трохполья.

Пара зрабіць гаспадарку прыбыткавай і дзеся гэтага перайсці на шматполье.

Пятае — таму больш, як не сляняцы, прыходзіцца кланіцца аб жыццё — каровах сьвінях. У нашых сямейна жывёла мучыцца. У нас, напрыклад, у Беларусі, у тых раёнах, дзе няма лясных выпасаў, і жывёлы сляняцкай жывёлы — галодна. Што павінна зрабіць слянка? Дабіцца таго, каб у гаспадарцы, разам з паліпаваннем сенажаці, уведзюся палывы травасеў — канюшыны, вікі, сэрэдзіны.

За нежамі карова добра корміцца, яна дае тым 200 ведзер малака ў год, а ў нас, у Беларусі, толькі 56 ведзер.

Такім чынам, адна карова Нямецкай і Даніі вымяняе на ўдзі дзевяці 4-х кароў.

радыцкіх гаспадарках...
звычайна келска пастаўлена сирава з гародніцтвам. У сляняцтва не хапае прадуктаў гародніцтва і сабоўніцтва, тым часам, як пры нашым мадэлямеллі мы павінны арганізаваць высока-інтэнсіўную сельскую гаспадарку, у якой-бы гэта галіна займала адно з важных месцаў.

Нам нічога ня зроблена ў справе развіцця птушкагадоўлі і вывазу птушак, як за межы. Між тым, пры нашым досыць значным аграрным б-спрацоўі жаночую працу магчыма скарыстаць у галіне птушкагадоўлі.

У Даніі мне прыходзілася бачыць гаспадаркі, прыблізна, у 5 дзесяцін, якія ад протакі курных яоў зарабляюць 360 руб. у год.

Такога прыбытку ад птушкагадоўлі можа дабіцца кожная наша гаспадарка. Для падрыхтоўкі і сяміх жанчын добрых працаўнікоў на птушкагадоўлі мы сёлета думалі арганізаваць курсы прыблізна на 60 жанчын.

Зьм. Прышчэпаў.

насяцін у працы...
праз пасеку, дзе ёсць піі, і таму забіўку паліў нельга было рабіць копарам, а прыходзілася сабіваць ручнымі спосабам. Праца завочывава 2-га сакавіка. Слуны ўстаноўлены на адлегласці 18 кіламетраў. Застаецца яшчэ ўстанавіць анкерныя мачты па гэтай лініі.

Лінія перадачы ад Выгрыц да Арэхаў носіць часовы характар, разлічана толькі на час будаўніцтва і таму з мэтай патавоньня зьянтыравана на асобных куклах для высокага напружання току.

Зараз ідзе падвеска правадоў па лініях і будзе закончана да 15 красавіка г. г.

Каб загатоўць неабходную колькасць торфу для часовай станцыі і для пачатку прац, сёлета будзе працаваць 6 торфа-здабываючых машын. Для прывядзення гэтых машын у рух будзе ўстаноўлена 6 матороў па 75 конскіх сіл кожны — на 300 вольт.

Гэтымі днямі пачнецца праца па пабудове памяшканьняў для падстанцыяў у Арэхах і на торфараспрацоўках.

Адабрана 8 самагонных апаратаў

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). На Старобінскім раёне за дзень месці райміліцый адабрана 8 самагонных апаратаў, 454 літры самагону, 161 вядро брагі і пазложана штрафу на самагончыкаў 890 руб.

Пракладка новай вадаправоднай магістралі

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Акрэпленыя пасоньні пралажыць новую вадаправодную магістраль у рабочым раёне, які ня маець яшчэ ўводаў. На гэты маркуецца выдаткі 75 тыс. руб.

Мэханізацыя цагельні

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Камтрэст парашу мэханізаваць цагельню з мэтай пэв-тэпня выразу прадукцыі. Мэханізацыя аб'ёмна прыблізна каля 40 т. р. Насяля мэханізацыя цагельні будзе выпусціць 4 мільён шт. цеглы і якасць не зьвучна палепшыцца.

Зьняты з працы

МАГІЛЕЎ. (Наш кар.). За нядбайныя адносіны да сьравы рэалізацыі пазямлі зьняты з пасада два старшыні сельсаветаў.

пісае акруговым сельска-гаспадарчым саюзам выканаць гэтыя загадоўкі. Паасобна дана заданьне Палессельсаю (Гомель) даставіць арцелі 4.000 пуд. пнякі. Прадстаўнік гомельскага саматужна-прамысловага саюзу тут-жа стараецца парэчыць, што ў Гомельскай акрузе ніколі яшчэ ня было загатоўлена такога п-ляксыі пнякі, і заданьне, данае Палессаю, нельга выканаць.

Белсельсаюз, аднак, намагасца на сваіх.

Вярнуўся прадстаўнік мясцовага саматужна-прамысловага саюзу ў Гомель з гэтай паперай.

І калі ён зьвярнуўся ў Палессаюз, выклікала, што апошні ня толькі ня можа даць 4.000 пудоў пнякі, але ён... нават у лік загатоўшчыкаў ня ўключан.

Таму Белсельсаюз накіраваў прадстаўнікоў арцелі ў магілеўскі аксельсаюз, але і там пнякі ня было.

3. 3 - к.

ЖАНЧЫНЫ-СТРАЛКІ: 1. ЦЯПУОУСКАЯ—работніца заводу „Пралетары“, з 28 ачкоў выбіла 2; 2. БАТАЧЭНКА—вучаніца 5-й школы, з 23 ачкоў выбіла 26; 3. КУРБАТАВА—тэхнічная працаўніца Дому Прадсавёту з 28 ачкоў выбіла 27.

цы?—пытае член камісіі па прывідзеньні спарорніцтва.
— Ганна Блох, фабзавуч друкароў.

кох з пяском.
— Я блз упору—заўваж раптам адна з фабзавучак,—мне лепш тае.
— Можна, можна, калі ласка,— адказвае член камісіі.

Як расьце і працуе жаночы актыў БССР

Камуністычная партыя Беларусі паставіла сваёй задачай—больш работніц і сляняк уцягнуць у справу сацыялістычнага будаўніцтва, у справу ўзмацненьня краіны Савету.

Леніновыя дырэктывы партыі ў галіне працы з жалочым актывам наступныя: больш работніц і сляняк уцягнуць у справу сацыялістычнага будаўніцтва, рацыяналізацыі гаспадаркі, вылучаць работніц, батрачак і сляняк на кіраўнічую работу ў прафэсійных, саветскіх, кааперацыйных і грамадскіх арганізацыях, падрыхтоўка актыву да практычнай працы праз сэкцыі дэлегацкіх сходаў, больш работніц і сляняк уцягнуць у партыю.

Якія вынікі гэтай працы мы маем?

Жанчыны ў партыі

Камуністычная партыя Беларусі налічвае 3.442 камуністкі або 11,5 проц. агульнага ліку арганізаваных, з іх работніц—50,4 проц., сляняк—13 проц., служачых—26,5 проц.

Кастрычнікавы заклік даў партыі 442 новых членаў—работніц.

У камсаволе па БССР налічваецца 13.689 дзючак або 22,9 проц.

Неабходна ў далейшым ўзмацніць прыток у партыю лепшых работніц ад варштату, сляняк-бяднячак і батрачак і, галоўным чынам, батрачак.

На прафрабоце

Нізавы жаночы прафэсійнальны актыў расьце з году ў год. У 1926 г. было ўцягнута ў прафработу 10 проц. усяго складу работніц, членаў саюзу, у 1927 годзе—12 проц., або 20 проц. усяго складу прафактыву. Большасць работ-

ніц уцягнута ў культкамісіі (25 проц.), найменшы лік—у вытворчых камісіі (11,7 проц.).

У РКБ і вытворчых камісіях работніца да гэтага часу не заняла належнага месца. У гэтых камісіях, на паасобных прадпрыемствах, дзе ўжываецца амаль што выключна жаночая праца, няма ніводнай работніцы (прыклад: фабрыка акулараў).

Павялічылася колькасць работніц у складзе фабзаўмясцомаў: у 1926 г. было 16,7 проц., у 1927 годзе—17 проц. Таксама пашырлася ўцягненне работніц у вышэйшыя прафэсійнальны арганізацыі: у агр.праўленых саюзах у 1926 годзе было 197 работніц, у 1927 г.—272; у цэнтральных праўленых саюзах у 1926 г. было 53 работніцы, у 1927 г.—73; у ЦСНСБ у 1926 г. было 5 работніц, у 1927 г.—13.

Побач з колькасным ростам работніц-прафактывістаў наглядзецца рост іх палітычнай актывнасці, што асабліва выявілася пры перавыбарчых сходах па вытворчых саюзах/удзельнічала 68 проц. работніц—членаў саюзу, на выбарчых—70. У спрэчках выступала 7 проц. прысутных работніц.

Некалькі пашырлася вылучэньне работніц на кіраўнічую работу ў камісіях, фабзаўмясцомах, асабліва на тых прадпрыемствах, дзе большасць працуючых—жанчыны. Але не заўсёды работніцы вылу-

чаюцца на кіраўніцтва тымі камісіямі, якія адгрываюць вялікую ролю на заводзе.

Да гэтага часу ня ўсе абраныя работніцы ўцягваюцца досыць у практычную працу.

Работніца і слянка ў Саветах

Колькасць работніц і жонак рабочых у складзе Гарсаветаў у 1927 г., у параўнанні з 1926 г., павялічылася па акруговых гарадох на 1/2 проц., па неакруговых—на 2 з пал. проц. Жанчыны-члены гарсавету актывна удзельнічалі ў праведзеных кампаніях, асабліва ў кампаніі па зьніжэньні цэн і па абсьледаваньні локавых устаноў.

Наведваньне гарсавету дэпутаткамі па асобных гарадох вышэй наведваньня мужчына. На Менскім і Барысаўскім гарсаветах пленумы наведваюцца жанчынамі на 66 проц., сэкцыі—на 76 проц., мужчынамі—пленумы—на 52 проц., сэкцыі—на 49 проц.

У практычную працу гарсаветаў жанчыны ўцягваюцца ня ўсюды. Лепш абстаіць справа ў саветах акруговых гарадоў. Значна горш у саветах неакруговых гарадоў. Ёсць такія саветы, дзе жанчыны зусім ня ўцягваюцца ў практычную працу.

У гарсаветах няма ніводнай работніцы на кіраўнічай рабоце, хоць-бы на пасадзе старшынь, або сакратароў сэкцыі. Суязь дэпутаткаў з масамі даволі слабая. Дэлегаткі рэдка прыцягваюцца да сьраваздач перад масамі. Навет на та-

кіх прадпрыемствах, дзе ў складзе дэпутатаў большасць работніц («Дзвіна»), дзе сьраваздачу дэлегат-работчы.

Выбары ў 1927 г. далі памяншэньне колькасці членаў сельсаветаў сляняк з 8,5 да 7,2. Гэта тлумачыцца тым, што на мясцох ня было зьвернута належнай увагі на высюўваньне кандыдатур сляняк. На сацыяльным становішчы жаночы нізавы актыву зьдэвальняючы, але неабходна адзначыць няд вышэйшае малое ўцягненне батрачак. На паасобных раёнах ёсць зьмядкі, калі ў сельсаветы пралазілі кулачкі (Аршанскі раён).

Нельга лічыць выстарчальным процант сляняк, вылучаных на кіраўнічую працу ў якасці старшынь і сакратароў саветаў. Старшынь сельскіх і местачковых саветаў было ў 1926 г. 0,9 проц., у 1927 г.—1,1 проц. Гэта вылучэньне ідзе марудна, ня глядзячы на тое, што ёсць даволі значны актыву сляняк, і што слянякі, якія працуюць на кіраўнічай рабоце, добра спраўляюцца са сваімі абавязкамі.

Вось і прыклады: старшыня Коханавіцкага местачковага савету жанчына правяла падлік аб'ектаў абт-кладаньня лены, чым іншыя; старшыня сельсавету Полацкай акругі тав. Зыньковіч лічыцца адным з лепшых старшынь; яе сельсавет адзначаецца вельмі добра пастаўленай часовай работай.

Уцягваньне жанчын у праўленні Цэрабкопаў ідзе вельмі навільва. У праўленых ЦРБ лічыцца 10,8 проц. жанчын, таму як пайшчыкамі зьдэўляецца 23,3 проц. жанчын. Таксама павольна ўцягваюцца жанчыны ў склад ужо наважых ЦРБ (15 проц.). Некалькі больш уцягнута жанчын у крамныя камісіі (26 і проц.).

Некалькі слоў аб уцягваньні сляняк у кааперацыйныя арганізацыі. Гэта праца таксама праводзіцца вельмі павольна. У 1927 г. у складзе праўленьня было 2,6 проц. сляняк, у 1928 г. пасля апошніх перавыбораў—3 проц. У складзе раб. камісій было 4,6 проц. сляняк, пасля апошніх перавыбораў—толькі 3,9 проц. Нікай працы з жаночым кааперацыйным актывам на вёсцы не выдзецца.

І надалей перад партыйнымі арганізацыямі стаіць задача—разгарнуць сярод актывістаў работу па растлумачэньні паставоў 15-га партыйнага зьезду, уцягваць жанчын у работу па рацыяналізацыі вытворчасці, па барацьбе з бюракратызмам і цяганінай, па калектывізацыі сельскай гаспадаркі, дабіцца ліквідацыі няпільнасьці сярод жаночага актыву.

Т. Танаўцава.

Нарыхтаваліся. Вось вам па 6 патронаў, 2 пробныя і 4 залікавалія, пасля другога стрэлу пойдзем паглядзець папладчыні, каб маглі на далей арыентавацца. Па-чынаем.

Дзючаты прыкляліся да стрэльбаў.

— У вас, таварыш, дрыжыць стрэльба, маюць прыкляцець да пляча,—дае паказаньні член камісіі.

Бах... бах... бах...

6 стрэлаў. Зараз пойдем паглядзець. І хутка дзючаты суускаюцца да мішэняў.

— Барэнбаум—6 і 6.

— Блох, вам трэба ўзяць ніжэй, паналі ў двойку і тройку.

— Хадковіч, у вас прыцэл узяты ня хрэнна.

Зноў за стрэльбы. Адаі за другім чутым 12 стрэлаў.

Хочацца паглядзець вынікі, але нельга, трэба чакаць канца спарорніцтваў. А ці-ж гэта жарты чыкаць канца? 85 чалавек павінны прайсці, прыдзецца заглянуць увечары.

— Наступныя,—зноў чужба голас члена камісіі.

І гэты дзючак зямляно новаа тройка. Зноў падрыхтаваньні, тлумачэньні, зноў—стрэлы пробныя і залікавалія.

Магчымыя пападаньняў—28. Кожная стараецца папасць ў сямёрку.

Калі ўсе чатыры разы папасці ў 7, дык конкурс атрымае, усе магчымыя пападаньні пабіты.

— Тав. Казак, вы паналі 7 і 7, пастарайцеся, каб і залікавалія стрэлы былі удалыя.

Радуецца Казак. Эх, возьму ды паб'ю рэкорд.

У выніку—у тав. Казак 27 ачкоў.

— Ах, калі-б яшчэ адно,—не вілье, ліха на яго. С. Галкін.

Па ленінскім шляху работніцы і сялянкі краіны Саветаў ідуць да поўнай перамогі, да камунізму УСЕ СІЛЫ—НА СПРАВУ ПРАКТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА САЦЫЯЛІЗМУ

Нашы бліжэйшыя задачы

Дзесяць год святкуюць працоўныя нашай краіны міжнароднае жаноцае свята. Святкуюць ва ўмовах дыктатуры пралетарыяту, ва ўмовах зусім іншых, чым другія краіны. У краінах, дзе пануе капітал, камуністычныя партыі пры правядзенні міжнароднага дня ставяць перад сабою асноўнай задачай мабілізацыю жаночых мас для барацьбы са ўладай, за дыктатуру пралетарыяту.

У нашай краіне, побач з міжнароднымі задачамі па ўмацаванні сувязі з рабочай клясай, з працоўнымі жанчынамі замежных краін, асноўным зместам свята зьяўляецца як мага шырэйшае ўцягненне шырокіх мас працоўных жанчын у агульную работу па сацыялістычным будаўніцтве краіны.

У горах неабходна ўцягнуць работніц у працу па рацыяналізацыі вытворчасці, па зьніжэнні сабекошту прадукцыі. У вёсках асноўна ўвага павінна быць накіравана на задачы стварэння налент'ўнай гаспадаркі, наапараваньня жанчын, згуртаваньня вакол партыі і саветаў бядняцка-батрацкага і сярэдняцкага жаночага актыўна.

Побач гэтым, як у горадзе, так і ў вёсцы, стаіць задача ўцягнення найбольш падрыхтаваных работніц, батрачак і бяднячак у партыю, задача павышэння культурна-палітычнага ўзроўню працоўнай жанчын.

У міжнародны жаночы дзень аса-

бліва ўвага павінна быць зьвернута на ліквідацыю няписьменнасці сярод работніц і сялянак. Дэўзунгам для павінна быць: «ніводнай няписьменнай грамадзкай працаўніцы, ніводнай няписьменнай дэлегаткі, члену савету, і пайшчыцы».

У першую чаргу павінны ліквідаваць сваю няписьменнасць дэлегаткі. Жаночы актыў павінен раздумваць шырокім масам значэнне ліквідацыі няписьменнасці і даць прыклад.

Не малое месца ў кампаніі займае задача вылучэння работніц на больш адказную працу ў саветах, прафсаюзах, каапэрацыі, адміністрацыйна-гаспадарчых установах.

У дзень 8-га сакавіка трэба ўзмацніць удзел жанчын у абароне краіны. У рады Асаовіяхіму, гурткі першай дапамогі ўцягнуць тысячы пралетарак БССР. Трэба палепшыць якасць іх падрыхтоўкі, павялічыць лік жанчын, абхопленых гэтай працай.

У дзень міжнароднага свята работніцы і сялянкі павінны яшчэ больш ўзмацніць сваю дапамогу замежным братам і сёстрам, яшчэ больш ўзмацніць рады МОП'у.

Работніцы, батрачкі, бяднячкі-сялянкі павінны памятаць аб тым, што толькі пад кіраўніцтвам стаўчай Ленінскай партыі прыйшлі працоўныя да перамогі, пачалі будаваць новае жыццё.

С. Крэмэр.

НЯДАУНА ГЭТА БЫЛО МАРАЙ Жанчына—аграном

Квіцінская, радзілася ў г. Бабруйску, 26 год, лачка чыгуначнага служачага (яраўню асьвету атрымала ў Бабруйску. У 1926 г. скончыла ў Маскве Ціміразеўскую

15 год назад (Крыху гісторыі)

15 год таму назад упяршыню ў царскай Расіі работніцы святкавалі свай міжнароднае свята: «дзень работніцы».

Гэта было вялікім дасягненнем, калі мы ўспомнім, у якіх умовах прыходзілася святкаваць гэты дзень. З аднаго боку—паліцэйскі рэжым, праследванні, арышты, шпікі, з другога—якамі забітая, загнаная жанчына-работніца, якая злабывала свой хлеб у незвычайна цяжкіх умовах, ва ўмовах печалавчай эксплуатацыі. Вельмі цяжка было пры гэтых умовах праводзіць палітычную і прафсаюнальную работу сярод работніц, вельмі цяжка было іх ўцягнуць у

АД ПАДСОБНАЕ—НА КВАЛІФІКАВАНУЮ РАБОТУ

За такарным варштатам (Завод «Энэргія», Менск)

За такарным варштатам, сярод дзясятку мужчын-токараў, стаіць дзяўчына, падаўшыся крыху наперад, з грандыркулем у руцэ, яна ўважліва сочыць за нейкай жалезнай васьцю, якая шпарка круціцца, што хвіліну вымяраючы цыркулем дыямэтр. Вось яна спыніла варштат: патрэбны размер амаль дасягнут, трэба толькі крыху падлілаваць. Шпаркім рухам яна выцягвае з інструментальнае шафкі напільнік і, націскаючы на яго абедзюйма рукамі, плаўна і шпарка водзіць ім па васьці.

Гэта дзяўчына—Геся Рубенчык. Яна рашуча зрабілася мэталісткай і ўжо некалькі год працуе ў гэтай галіне.

Спачатку да яе аднесліся з недавер'ем: «Куды табе ў мэталісткі, ты лепш у Швайпром паступай». Былі і насмешкі: «Куды, баба, лезеш».

Але Геся не звярчала ўвагі ні на якія ўгаворы, пераносіла ўсе насмешкі. Яна парашыла дэмагчыся свайго, як-бы там ні было.

І дамаглася. Тры гады вучылася ў прафшколе мэталістак. Скончыла. Потым працавала сельсаром у Барысаўскім гаражы і дабілася кваліфікацыі 5 разраду.

Соналаў.

Фабзавучкі чыгункі (Школа вучнёўства ст. Менск, Зах. чыг.)

Фабзавучка Аўгіня Раманёнак сёння была асабліва вясёлай. Упэўнена рухаўся напільнік у яе руках, мацней стукнуў малаток, вясёлей сыпавала нажоўка. Яна атрымала перамогу.

Аўгіня вытрымала пробу на 5 разрад. Яна зрабіла клуп з плашкімі за 6 гадз. 50 мін., хоць вызначана было ёй на гэту працу 7 гадзін.

Гэта ня жарты—сельсар 5-га разраду.

Крыху інакшы настрой быў у другой фабзавучкі Мар'і Гальштэйн. Зайздросна было: Раманёнак здала ўжо пробу, а ёй прыняк здала ўжо пробу, а ёй прыняк здала (сказаў загадчык) 1-2 месяцы яшчэ пачакаць.

У школе толькі 2 дзяўчыны. Абедзве вучацца ўжо па 3 гады. За час навукі—кажа аб іх загадчык школаю—яны правялі сабе, як здольныя вучнёўкі, шмат пасьяпелі як у вытворчым, так і тэарэтычным навучанні.

Улетку абедзве дзяўчыны працавалі на практычнай рабоце ў дэпо ст. Менск, Зах. чыг. Майстры па ст. Менск аб іх ацаніліся.

Нашыя актывісткі (Гута «Пралетары», Менск)

На нашай гуте працуе 85 работніц. У адшыбальным цэху—32, у вяртальным—12, рэшта—упакоўшчыцы, вучнёўкі.

Калі запытаеш, які ўдзел прымаюць жанчыны-работніцы ў грамадзкім і вытворчым жыцці заводу, атрымаеш адказ: вельмі актыўны.

летары" і член ЦВК. Гэта тав. Сакілава Наталья. Ёй 27 год. Яна нарыстаецца на заводзе аўтарытэтам, як актывная работніца. Работніцы прымаюць удзел ва ўсіх грамадзкіх арганізацыях на заводзе.

У заўкоме—тры работніцы, у РКК—1 работніца, у саюзнаважаная ЦРК

РАБОТНИЦЫ-ВЫЛУЧЭНКІ: 1. Тав. ЛАМАКА—член ЦВК БССР, работніца заводу «Чырвоная Зара»; 2. РУБЕНЧЫК—майстар-токара заводу «Энэргія»; 3. ПАШКОВА—памоцнік старэйшага па упакоўчым аддзяленні заводу «Чырвоная Зара».

Вось хоць-бы тав. Рудніцкая Аона. Яна—жанарганізатар, член партыі з 1928 г., вельмі актывная работніца.

Тры работніцы—члены гарсавету. Запытайце, напрыклад, у тав. Сьверлінай, ці тав. Севацькоў Веры, як працуе тая ці іншая сэкцыя гарсавету—і яна вам падрабязна раскажа, як аб дасягненнях, так і аб недахопах. Таксама і трэці член гарсавету тав. Кузьміна—дасць вам яркавы малюнак работы гарсавету.

Есьць сярод работніц гуты «Пра-

работніца, нарзасядацелямі—3 работніцы.

Якія-ж узаемаадносіны паміж рабочымі і работніцамі?

—Таварыскія,—кажуць работніцы.—Дзякуючы нам, у цэхах няма лаянкі, рабочыя пры нас ніколі ня лаюцца.

—А быў час,—успамінае адна работніца,—калі нам ад сораму гарэць прыходзілася. З намі тады ніхто ня лічыўся. Лаяліся самымі агіднымі словамі і наогул... пралітае жыццё было.

Сьмялей вылучаць жанчын на работу ў саветах, прафсаюзах, каапэрацыі.

Заўсёды быць на варце, узмац-

Дзе пануе белы тэрар

За апошні час вельмі абстрактна-лася барацьба паміж працаю і капіталам, які вядзе бязлітаснае наступленне на рабочую клясу.

Лепшыя барацьбіты рабочае клясы пакутуюць у каменных засьпенках турмаў і катаргі, на пустынных выспах, дзе яны павінны працягваць сваё жыццё, поўнае пакут і зьдэкаў. Сярод ахвир белага тэрару і фашызму працоўная жанчына займае зусім не апошняе месца.

Работніцы прымаюць удзел ва ўсіх грамадзкіх арганізацыях на заводзе.

У заўкоме—тры работніцы, у РКК—1 работніца, у саюзнаважаная ЦРК

У пэлым раздэе капіталістычных краін існуюць спецыяльныя жаночыя катаржныя турмы, якія заплоўнены ўдзельніцамі рэвалюцыйнай барацьбы рабочае клясы.

Вось як зьняволеныя жаночай катаржнай турмы ў Бухарэсьце (Румынія) апісваюць умовы свайго жыцця: «У вільготным сутараньні, як селядцоў у бочцы, набіта 50 жанчын і дзяцей. Адкрытая «параша» ня выносіцца круглыя суткі. Харчоў не хапае, і складаюцца яны з гнілых прадуктаў. Перадачы з волі, а таксама і спатканьні не дазваляюцца. Гознае бруднае шмацьцё, поўнае вошай, служыць нам пасьцельнай білізнай».

Ня лепшыя ўмовы і ў жаночай катаржнай турме ў Рызе (Латвія), дзе суровыя кары за самае няначнае парушэньне турэмнай дысцыпліны, зусім галодны паёк, адсутнасьць паветра, дашчэнту падрываюць здароўе зьняволеных, сьмя-

ротнасьць сярод іх надзвычайна вядкая.

Бязлітасна распраўляецца сусветная буржуазія з працоўнымі жанчынамі, якія асьмеляюцца ўзяць свой голас—дамагацца хлеба для сябе і дзяцей.

У забастоўках у Калібрадо, Пэксісваніі (Злучан. Штаты) паліцыя страляла ў жанчын, якія сталі ў пікетах і не дапусчалі штрайбразхараў. 19-гадовая работніца Мілька, па прозьвішчы «Гарачая Мілька», шмат разоў нападала пад страшняныя катаваньні і турэмнае зьняволенне.

У Італіі па апошнім палітычным працэсе шмат жанчын прыгавораны да турмы і катаргі.

У Кітаі тысячы работніц і селянак загінулі сьмерцю пакутніц. У Бантоне сотні рэвалюцыйнае ракі былі абязглаўлены, зьвязаны, абліты газам і спалены.

Буржуазія праследуе жанчын ня толькі за актывны ўдзел у эканамічнай і палітычнай барацьбе, яна праследуе таксама і за тое, што яны прымаюць дапамогу ад МОП'у для сваіх мужоў, братоў, якіх прыгавораны да 25—30 год турмы. Гэта мае месца ў Італіі, Баўгарыі і інш. краінах, дзе пануе рэакцыя і фашызм.

Б.

Прывітаньне работніц Захаду

Работніцы г. Габлонза (Чэхаславакія) прыслалі прывітаньне работніцам і сялянкам БССР.

«Мы,—пішуць яны,—таксама святкуем гэты дзень. Але ў нас ён носіць зусім тым характар. Работніцы Чэхаславакіі церпяць ад немагчыма цяжкіх умоў жыцця. Шмат жанчын не зарабляюць больш 30-50 крон у тыдзень—на ва-

шы грошы гэта 2-3 рублі. Нашы дзеці харчуюцца вельмі кепска; дзіцячым сучотым зьяўляюцца частым госьцем у рабочай сям'і. Мы абяцаем вам, што зробім усё магчымае, каб пасьледаваць вашаму прыкладу.

Няхай жыве сусветная рэвалюцыя».

(9 подпісаў работніц Захаду).

Цудоўная краіна

Мы вельмі рэдка гаворым аб новых дасягненнях. У штодзённай барацьбе за палепшэньне нашага быту, за ўзяцьцё вытворчых сіл краіны, за ўзмацненьне тэмпу культурнага будаўніцтва—мы ня маем часу аглядацца назад і падагульваць вынікі зробленаму.

Толькі напярэдадні рэвалюцыйных святаў мы дазваляем сабе ка-

Асабліва прыкметны гэтыя зьніжэньні, калі параўноўваем станавіцца жанчыны-работніцы ў буржуазнай краіне і ў Саветскім Саюзе.

У нас, калі зарплата работніцы крыху адстае ад зарплаты рабочых такога-ж кваліфікацыі, мы выкаем грым і малачку. І роўная зарплата аднолькавых па кваліфікацыі рабочых і работніц прымаецца ў нас, як валежнае.

академію. Скончыўшы акадэмію, тав. Квіцінская прыехала ў Менск і паступіла на работу на паліводную станцыю. Летам тав. Квіцінская працавала ў якасці агранома ў Прылуках.

Жанчына — інжынер
Швэйдэль — 26 год, з г. Менску. Дачка служачага. Тав. Швэйдэль, атрымаўшы вышэйшую асвету, працуе зараз ў

якасці інжынера-хеміка ў папер-трэсце. Адначасова працуе ў якасці інжынера пры лябараторыі ВСНГ. З работай тав. Швэйдэль праўляецца вельмі добра.

Лічы гавораць

З году ў год расце лік устаноў, якія выдзяляюць працоўную; павялічваюцца асымільаваны дзяржавы на справу аховы маёмасці і дзіцяці, расце актыўнасць грамадзкасці ў гэтай справе.

Да Кастрычніка Беларусь ня мела ніводнай уст-новы па ахове мадэрністэ і дзіцяці. Зараз на БССР налічваецца 50 сельскіх дзіцячых капсультатый, 19 гарадскіх, 15 касультатый для цяжарных у гарадох і 14 на вёсцы. 19 проц. цяжарныя жанчыны ахоплены акушорскаю дапамогаю ў гарадох.

Улетку 1927 году працавала 229 палітных ясель, якія абкалілі 6.800 дзяцей. У гэтым годзе мяркуюцца адкрыць 250 палітных ясель.

У гарадох існуюць сталыя 25 ясель, якія абкаліваюць каля 1000 дзяцей. Пры фабрыках „Дзвіна“, „Дуброўна“ і „Высачаны“ ясель працуюць у дзень змены, у Менску і Віцебску — па 12 гадзін.

У гэтым годзе на летні час мяркуюцца адкрыць ясель ў чатырох нацыянальных сельсаветах: польскім, німецкім, літоўскім і яўрэйскім.

Абавязка дапамогі і матка-даіночак. У ясель ёсць 235 ложкаў спецыяльна для дзяцей матка-даіночак. Юрыдычная дапамога жанчыне праводзіцца праз калегію абаронаў. У Менску існуе спецыяльная юрыдычная кансультацыя, якая ў першую палову 1928 году абслужыла 840 жанчын.

Аб выніках гэтай працы могуць сведчыць лічбы дзіцячай смертнасці ў БССР: у 1910 г. дзіцячая смертнасць складала 28 проц., у 1926 г. — 10 проц. В.

дзень, дзень работніцы знашоў гара-чы шырокі водгук сярод работніц.

«Дзень жанчыны-работніцы праішоў у нас з вялікім поспехам», «Інтернацыянальны дзень жанчыны, які мы святкавалі першы раз у гэтым годзе, праішоў у нас вельмі ажыўлена», — пісалі ў 1913 годзе карэспандэнты газеты «Цайт» з Менску і Бабруйска.

Святкаванне праводзілася два дні: 16 лютага, у суботу, і 17, у нядзелю (па ст. ст.). Перад святкам было надрукавана і распаўсюджана 500 экзэм. адоваў да работніц. Шмат работніц яўрэйск у нядзелю ня вышлі на работу, на сходах яўрэйскіх работніц выносіліся рэвалюцыйныя супроць «хэдэру» і г. д. У Бабруйску з гэтым днём быў звязана анкетнае абследаванне становішча работніц; на пытанне анкетны дамі адказ 206 работніц.

Праведзены дзень работніцы быў моцным штуршом да абуджэння ў работніц сякавай свядомасці і развіцця сярод іх палітычнай і прафэсійнальнай работы.

А. Жылін.

У студзені г. г. менская школа вучнёўства выпусціла дзевяць дзяўчынаў-слесароў, якія зараз працуюць па гэтай спецыяльнасці ў дэпо ст. Менск, Зах. чыг.

На чарзе зараз Лўгіня і Мар'я. П—ў.

3 упакоўшчыц — у майстры

(Дражджавы завод «Чырвоная Зара», Менск)

43 работніцы на нашым заводзе. Большасць з іх на ўпакоўшчыцкіх аддзяленнях. Шпарка перабягаюць іх пальцы па абвёртках дрожджаў, бандэролях. Хутка вырастаюць высокія, стройныя сліпкі дрожджаў, складзеныя з фунтовых, паўфунтовых і яшчэ меншых пачкаў. Упакоўшчыцы за трыма доўгімі сталамі шпарка выконваюць апошні этап працэсу вытворчасці — упакоўку.

Але ня толькі на вытворчасці адчуваецца ўпакоўшчыца. Яна прымае ўдзел ва ўсім штодзённым жыцці заводу. Няма ніводнай грамадзкай арганізацыі на заводзе, у якой-бы ня прымала ўдзел жанчына. У заўкоме ў нас 3 жанчыны, у бюро МОНР'у — 4 і г. д. Ёсць у нас жанчыны і на кіруючай рабоце. Вось, напрыклад, упакоўшчыца Швэйдэр — старшыня кваліфікацыйна-тэхнічнай Ра-

дэль — адказны рэдактар вясцон-газеты, Вайнэр — член заўкому, кандыдат гарсавету.

Галоўным дасягненнем работніц заводу «Чырвоная Зара» зьяўляецца вылучэнне іх на кваліфікаваную работу. Вось нашы чатыры вылучэнкі.

Пашкава Дуся — упакоўшчыца, жонка чырвонаармейца, уноўна-жаная ЦРК, вылучана ў старэйшыя па ўпакоўшчыцкім аддзяленні.

Леанумовіч Саша, — упакоўшчыца, актыўная камсамолка, вылучана вучнёўкай майстра патачнага заводу.

Пташнікова — упакоўшчыца, член бюро шэфаварыства, — вылучана ў заторшчыцы.

Капіла Маня — уборшчыца, дэлегатка жанадзелу, вылучана ў сепаратаршчыцы.

Дунін.

няць абароназдольнасць Савецкай краіны — абавязак кожнае працоўнае жанчыны.

Лепшы стралец півнэрка

Півнэрскія атрады пры саюзе харчавікоў арганізавалі ў сваёй падшэфнай вайскавай часці стральбу ў мішэнь на 15 крокаў.

Першую прэмію ўзяла півнэрка Рая Шварц. З 50 магчымых ачкоў яна ўзяла 29. Як лепшаму ачкоў стральбу атрад вынісаў т. Шварц «Півнэрскую Правду» на 3 месяцы. Х. Г.

Слова мае сялянка

І кожнае выступленне сялянкі паказвае, наколькі яна вырасла палітычна і культурна. Спрэчкі насілі за сабою невялікім выключэннем здаровы, дэлавы характар, у іх імкнуліся адшукаць метады належнай работы ў саветах, уцямленыя ў іх працоўных жанчын.

Пры савецкай уладзе ёсць доступ усюды

Вось аб чым гаварыла сялянка Ляднінскага раёну:

— Малапісьменнасць наша глумачыцца тым, што нашы бацькі былі бедныя, таму нас ня было магчымасці вучыцца, ілілі да нас за 15 кап. працаваць на цэлы дзень, ды ён тым яшчэ здэкаваўся над намі. А цяпер нам, жанчынам, пры савецкай уладзе ёсць доступ усюды...

Сялянка Круглянскага раёну сказала: — Жанчыны невястарчальна ўдзяваюцца ў практычную працу, асабліва больш сталых гадоў, а калі ўдзяваюцца, дык больш дэу-чаты, якія мала маюць практыкі ня толькі ў працы, але і ў жыцці...

У гэтых выступленнях відаць жаданне сялянок хутчэй быць пісьменнымі і узяцца за сапраўдную работу. А работы ў вёсцы шмат.

Нас абцяжарваюць дзеці...

Практыка арганізацыі дзіцячых пляцовак і ясель проста захавала

ўсё вёска. Жанадзелам задзіваюцца запатрабаванымі прыйсці на дапамогу вёсцы і арганізаваць дзіцячыя ясель. Чаму-ж сялянка так цягнецца да дзіцячай паліцы і ясель? Ці не таму, што хочучь крыху аддчыць ад вечных клопа-

ПУЗАНКОВА — сялянка, член ЦВК БССР.

таў аб дзецях? Не, не таму. Вось што кажа сялянка Круглянскага раёну:

— Няма пляцовак і дзіцячых ясель, нас абцяжарваюць дзеці. Жанчына яшчэ ня мае вясці паво-наму сельскую гаспадарку, мала

жанчын у нашым раёне прыцягвалася на сельска-гаспадарчыя курсы і малы іх удзел пры сельска-гаспадарчых гуртках.

Сялянка Вагужэўскага раёну кажа:

— Не хапае школ, у выніку чаго шмат дзяцей застаецца без навучання. Таксама мала школ для малапісьменных...

Дык вось навошта сялянцы дзіцячыя ясель. У яе будзе больш часу для грамадзкай работы і для самаадукацыі.

На кіруючай працы

І трэба сказаць, што гэта імкненне да самаразвіцця захавала амаль усю жаночую палову беларускае вёскі. Сялянка патрабуе свайго законнага месца каля руля кіраўніцтва сельскімі справамі. Сялянка нааучылася крытыкаваць работу свайго сельскага апарату, а гэта дае гарантыю ў тым, што работа сельскага апарату будзе палепшана.

І мы бачым, там, дзе жанчына кіруе сельсаветам, там праца ня горш пастаўлена, чым у тых сельсаветах, якімі кіруюць мужчыны.

Вось жанчына — старшыня Коханаўскага мясцовага савету, падлік аб'ектаў абкладання правяла лепш, чым усё іншыя старшыні. І райвыканком нават накіраваў яе для праверкі падліку аб'ектаў абкладання ў другі сельсавет, у выніку чаго былі выкрыты ўтоеныя аб'екты.

ных сьвят ім дазваляе сабе на роткі перапынак, уважліва агал-лаем прайзвыш шлях і падагуль-ваем вынікі створанага. Але, ня глядзячы на нашу уважлівасць, мы не заўсёды можам прымяціць гранічыннасць і размах рэвалюцыйных будынкаў. Мы прывыклі да ўсяго новага і паступова перастаем яго прыклядаць. Так, матка не прык-лячае, як расце яе дзіця...

Але варта толькі параўнаць зробленае з тым, што было, як гранічыннасць пубудовы выступае ва ўсёй яе велічы.

Таму так вразумелым становіцца здыўленне заможных рабочых, калі яны прыяжджаюць у СССР. Іх здыўляе кожнае дробязь нашага новага быту, кожная рыска зьмененых адносін паміж людзьмі ў нашай краіне. Таксама вразумела расчараванне тых нізкіх таварышоў, — грамадзян СССР, якім пры-шлося наведаць «заграніцу». Уяў-ляючы сабе еўрапейскія краіны, як надзвычайна культурныя краіны, і, прывыкаўшыся жыць у абстаноўцы новага быту, грамадзянін Са-вецкага Саюза, панаўшы ў буржу-азны «рай», ня можа спакойна прайсці міма цэлага раду фактаў агіднай эксплуатацыі і «культурных» здыкаў з рабочае класу.

жыццё работніцы і работнік пры-маецца ў нас, як палезнае. У буржуазных краінах праца-жыццё дзіцяца самі тавары, бо-лява атрылівае на 50, а то і больш, процантаў менш ад мужчы-ны тэй-жа кваліфікацыі.

У нас чатырохмесячны водпуск за кошт дзяржавы цяжарнай ра-ботніцы — зьявіцца бытавое. Нак-нават цяжка сабе ўявіць іншае ста-новішча.

А ў буржуазных краінах цяжар-ная работніца можа атрымаць ка-роткі водпуск толькі за свой кошт.

У нас асьлі на кожным прац-прыемстве, ды ёсць некалькі дзе-сяткаў работніц, зьяўляюцца аб-авязковай прыналежнасцю.

У буржуазных краінах работніцы аб такой «раскошы» толькі ма-раць.

У нас радзілыня прытулі, якія аказваюць работніцы медыцынскую дапамогу дармова, ёсць у ко-жнім горадзе, у кожным буйным мястэчку.

У буржуазных краінах радзілы-няны дамы адкрыты толькі для ба-гатых на добрую плату. А работні-цы раджаюць дома.

У нас, калі цяжарная жанчына мае вялікую сям'ю, мае невялікі заробтак, і ня хоча павялічыць лік членаў свайго сям'і, яна звара-чаецца ў абортную камісію за да-памогаю. Аборт робіць работніцы вопытныя дактары, у гігіенічнай абстаноўцы, якая дае больш гаран-тый за добры вынік аперацыі. І аборт робіцца дармова.

У буржуазных краінах аборт-ны забаронены і караюцца турмою. Задзяжарыўшая жанчына, якая ня мае магчымасці пракарміць дзіці рот, прымушана павесці да бабей і падпольнай акушоркі, якія каля-чаць сваіх пацментак. Калі-ж ра-ботніца, сьдзякаючы крывёю пас-ля няўдалай аперацыі, накіроўва-ецца ў бальніцу, яна можа быць упэўнена, што пасля выздараў-лення яна атрымае год турмы.

Заг. жанадзелам ЦК КП(б)Б тав. Крэмэр, якая нялаўна вярну-лася з заграўнічнай камандыроўкі, раскавае, як адна работніца, да-ведаўшыся, што аборт у СССР не забаронены законам, хацеўа ехаць спецыяльна ў СССР для атрымаш-ня медыцынскай дапамогі.

А ў нас нават ставіцца пытан-не аб тым, каб стварыць спецы-яльны абортны прытулак па ўзоры радзіленага прытулку...

Паогул, якой галіны жыцця і быту работніцы мы не дакранемся, — і параўнаем з тым, што ў нас было 10 год таму назад, або з тым, што ёсць зараз за рубіжом Савец-кага Саюза, — усюды мы падагулім радасныя для нас вынікі.

Ня дзіва, што заграўнічныя ра-ботніцы і работніцы, азнаёміўшыся бліжэй з нашай краінай, ня мо-гуць надзіўцца і называюць СССР «цудоўнай краінай».

Ім можна павярць, бо яны ро-біць свае вынікі на аснове па-раўнальнае жыццёвага ўкладу двух сьветаў.

Д—ў.

Праўдзін.

М Е Н С К

Бібліяграфія

„Плоды и корни“

П. Д. Троцкі аб партыі ў 1904 годзе

(3 уступным артык. Ем. Яраслаўскага. ПЗ. Стар. 252, цана 80 к.)

Кніжка „Плоды и корни“ вельмі цікавая і вучэбная. Гэта кніжка выйшла сабою перадрук брашуры Л. Д. Троцкага „Наши политические задачи“, якая была выдава ў 1901 г. як роз пасья расколу сацыял-дэмакратычнай партыі на большавікоў і меншавікоў.

Пасля 2-га зьезду партыі, на якім утварыўся гэты раскол, меншавікі захаваці цэнтральны орган партыі газету „Искра“ і разка перамянілі яе назіччы на прамак, не гаворачы ўжо аб тым што „Искра“ абярнулася ў зброю фракцыйнай барацьбы супроць большавікоў, супроць паставоў 2-га зьезду партыі і адказалася ад барацьбы з „экавалістымі“, з яўна згодзімім крылом партыі.

Гэты меншавіцкае неразуменьне заставала трагічным да 1927 г.

Калі Ленін заўсёды казаў, што нехта „представил себе якия - забудь илмыя сродки супроць расколу ў колькі-небудзь арганізаванай партыі, акрамя надпарадкаванья меншавіцкі большавіцкі, дык Троцкі лічыў дурным толькі навамінаваць аб дысцыпліне.

„Дзе-ж можна вайсці такі дурны прамак, — пытае Троцкі, — хача-б ён быў апартуністычны, які-б дазвазіў себе разбіць, а сваіх аднадумцаў „разбавіць права“, не зрабіўшы раней таго супраціўленьня, яке яно можа“.

„Дысцыпліна магчыма дагэтуль, пакуль забавіцьчае магчымаць велькі барацьбу за тое, што лічыць правільным“.

Вось як Троцкі глядзю і глядзіць на дысцыпліну ў нашай партыі. Дык за лішне пзімаць аб тым, што правільна паступіў наш ЦКі ў сучасны момант з трагікістымі, што выклочю і ізаляваў Троцкага 1904 г. аб Леніне. Вось, што іх ад нашай левіцкай партыі. Ч. ісі.

Пабудова дзвёх новых швейных фабрык

На ўчарашнім пасяджэньні Прамплянну ВСНГВ пацверджана мэтазгоднасьць пабудовы новых швейных фабрык у Віцебску і Менску.

Разьмер будаўніцтва новай фабрыкі ў Віцебску вызначан, выходзячы з разьліку разьмяшчэньня ў ёй 1000 рабочых, з якіх 856 рабочых (у адну зьмену) будуць заняты непасрэдна на вытворчасьці. Вітывэю запрапанавана прадставіць пад'язныя даныя на праектаваньні новай швейнай фабрыкі.

Агульная колькасьць занятых рабочых з абслугоўваючым персаналам на новай швейнай фабрыцы ў Менску ўстанавлена ў 500 чалавек. Узнята пытаньне перад прэзыдыумам ВСНГ ВССР аб зацверджанні затрат на пабудову швейнай фабрыкі ў Менску замест 225.000 руб., якія раней прадугледжваліся арыентацыйна, у 350.000 руб..

На гледзючы на неаднакратныя ўказаньні, Меншавікі на ўжыццё выстарчалых мер да хутчэйшага пуску галютарэйнай фабрыкі на выпрацоўцы палатных гузікаў. Прамплян у зьвязку з гэтым запрапанавалі Меншавікі ўжыць

меры для падышуканья памяшканья і заказу абсталяваньня з тым, каб галютарэйная фабрыка была пущана ў ход у самы кароткі тэрмін.

У зьвязку з ростам швейнай прамысловасьці і невыстарчальным тэмпам рацыяналізатарскай работы, прызнана неабходным у самы кароткі тэрмін узмацніць новую фабрыку неабходнымі інжынерна-тэхнічнымі сіламі.

Бюро на справах швейнай прамысловасьці пры ВСНГ даручана распрацаваць перспектывы пачынаючы плян разьвіцця швейнай прамысловасьці ў пэрыяд да 1930 году да яе канцы бягучага апарцыйнага году найбольш моцныя праектывы швейніцкай якія знаходзяцца ў акруговых цэнтрах.

Адначасова Меншавікі і Вітывэю запрапанавана паскорыць праектаваньне новых фабрык з тым, каб можна было сваячасова прыступіць да будаўніцтва. Пры складаньні гэтых праектаў Меншавікі і Вітывэю запрапанавана ўлічыць магчымасьць пашырэньня гэтых фабрык на 50 проц.

Ад'езд т. Чарвякова ў Маскву

У зьвязку з водпусам т. М. Калініна, чарговая работа старшыні ЦВК СССР уложана прэзыдыумам ЦВК СССР на тав. Чарвякова. 6-га лютага тав. Чарвякоў выехаў у Маскву, дзе ён прабудзе два тыдні.

Экспарт шчаціны з Беларусі

Белшчаціна адправіла ў Намеччыну і Амерыку партыю шчаціны на 110.000 руб. На працягу 2-га кварталу бягучага году Белшчаціна адправіць за граніцу шчаціны ня менш, як на 400.000 руб.

Абавязковасьць навучанья ў Менскай акрузе

Менская акруга адна з першых ва ўсёй БССР пайшла да канкрэтай магчымасьці правядзеньня ўсеагульнага абавязковага навучанья. Сярэдні працент ахопу дзяцей школьнага ўзросту (8-11 г.) школай чатырохгодкай і першым канцэнтраваным самэюгодкі ў гэтым годзе роўна 78,5, але ёсьць паасобныя гарады, раёны, мястэчкі і вёскі, дзе гэты проц. падняўся да 90-95 проц.

Абавязковае навучаньне для дзяцей 8-гадовага ўзросту ўведзена ў гарадох Менску, Барысаве і Чарвнці, у шмат якіх мястэчках акругі і 692 вёсках.

Для ўсіх дзяцей 8-гадовага ўзросту выдзелены населеныя пункты па ўсеагульным навучаньні цалком забяспечана месца ў школах. Для гэтай справы з усяго ліку школ Менскае акругі мабілізавана 267 школ, з іх 40 гарадзкіх сямігодкаў, 26 раённых сямігодкаў, 17—4-хкмплектовых школ, 9—трохкмплектовых, 118—двухкмплектовых і 77—аднакмплектовых, усяго—408 кмплектаў і 55 сямігодкаў.

Усе гэтыя школы ў большасьці маюць уласныя памяшканьні, добрае і выстарчаючае абсталяваньне моцны кадр настаўніцтва і забяспечаны на 90 проц падручнікамі і пісьмовымі прыладамі.

Земляўпарадкаваньне па Менскай акрузе

На апошнім пасяджэньні прэзыдыуму акрыканкомы быў разгледжан вытворчы плян земляўпарадкаваньня па Менскай акрузе на 1927-28 год.

Пры правядзеньні земляўпарадкаваньня месцы павінны дабывацца павялічэньня калектывных форм за лік зьніжэньня ўдзельнай вагі хутароў, утварэньня апошняй толькі ў выпадку немагчымасьці стварэньня іншых форм землякарэстанья.

У 1927-28 годзе ў Менскай акрузе будзе працаваць 99 каморніцкаў замест 63 у леташнім годзе. На земляўпарадкаваньне па Менскай акрузе ў гэтым годзе будзе адпущана па дзяржбюджэце 185.756 р. і па с.г. крэдыце—343.800 руб. На

Палепшаць абслугоўваньня насельніцтва

У сувязі з тым, што саветы і райвыканкомы зварачаюць невыстарчальную ўвагу на непасрэднае абслугоўваньня насельніцтва і вырашэньне пытаньяў на мясцох, акрыканком прыняў паставоў аб лепшым абслугоўваньне насельніцтва акруговымі аддзелама і інспэцыямі.

Саветы і райвыканкомы павінны ўважліва растлумачаць насельніцтву парадкі скаргаў на рашэньні мясцовых органаў. Яны абавязваюцца сваячасова паведамаць насельніцтва аб наложаных адміністрацыйных спагнаньнях, праз абвесткі з указаньнем тэрміну скаргаў. Усе справы, якія ўваходзяць у кмпэтэцыю райвыканкомы, павінны вырашацца на мясцох. Акрыканкомам запрапанавана гарсавету таксама абгаварыць пытаньне аб прыёме скаргаў членама гарсаветаў, якія працуюць на прадпрыемствах і заводах.

Працэс спекулянта-рабратчыка Рысіна

Аб „хаце з краю“ і камсамольцах (З ЗАЛІ СУДА)

Чацвёрты дзень ішо суд — і кожнае пасяджэньне адчыняецца пры перапоўненай залі. Грамадзкі-палітычны значнасьць працэсу Рысіна ўстае на ўвесь рост перад кожным кмпэратарам, кожным рабочым, які сочаць за справой.

Рысін ня толькі спрыты афермыст, які выкарыстаў паліцыйнасьць у МПРК СУМАВОГА ВУЧОТУ ТАВАРАЎ для ро в і х магіяналі в абуткам у імя слабі глыбокай кішэі. Рысін ня толькі сацыяльна-вядома нам адемант, які кааперацыйным мэтачам частавалі аслабушага прыватніка з Півні і Каджрывінскіх. Рысін у той-жа час—КЛЯСЫЧНЫ ТЫП НЕСАВЕДКАГА, ГЛУХОГА ДА УСЯГО ГРАМАДЗКАГА, ПРАЦАЎІКА, ЯКОМУ БЯЗЬМЕЖНА ДАЛІКІ ІДЭІ РАБОЧАЙ КААПЭРАЦЫІ ЯЕ СУЧАСНЫЯ ЛІЗУНГІ.

Сьведка ЗІНГЕРМАМ расказаў суду, што Рысін ніколі не гаварыў з ім—старшынёю праўдліва МПРК—аб паставоўцы сваёй крамы, аб якасьці тавараў, пэнах, прапаўціях, ніколі ня ўпосіў якіх-і колечы прапаўці. А гэта—ж зьяўлялася яго протым абавязкам.

Гэтым рысы абурочай влоснай пасьліўленці ў такой жывой справе, як кааперацыя, гэта традыцыя „хиты з краю“, уласнасьці ад толькі „гору“ сьвешага праўдліва.

Яны ўласнасьці даволі значнай часткі апарату МПРК І ТРЭБА СКАЗАЦЬ, ШТО ДА ГЭТАГА ЧАСУ НА ТАКО СТАНОВІШЧА ЗВАГОЧВАЛІ ВЕЛЬМІ МАЛА УВАГІ.

Камсамольцы крам МПРК—іх ужо тал 70 чал.—працуюць адрова пароды і адрова навіцкаў. Яны АКТЫВІСІЯ

Да двухтыднёвіка АЗЕТ

— ПРЭЗЫДУМ ЦП САЮЗУ ПРАЦ. МАСТАЦТВАЎ заслухаў на сваім пасяджэньні інфармацыю аб двухтыднёвіку АЗЕТ. Намечан цалы рад канкрэтных мерапрыемстваў па ўцягненьні работнікаў мастацтва ў АЗЕТ, у прыватнасьці ў правядзеньні двухтыднёвіка. Для гэтай мэты выдзелена тройка пад старшынствам адказнага сакратара саюзу тав. Дылы, якому даручана ў двухтыднёвы тэрмін распрацаваць канкрэтыя мерапрыемствы ўдзелу саюзу прац. мастацтваў у 2-хтыднёвіку АЗЕТ.

— ВІЦЕБСКІЯ ПРАФСАЮЗЫ — АЗЕТ'у. Пленум Віцебскага акруговага савету прафсаюзаў акругі мэтазгодным уступленьне АСПС, а так і акруговых аддзяленьняў асобных саюзаў у юрыдычныя члены АЗЕТ.

Акрамя таго пленум прапанавалі ўсім прафарганізацыям прыняць са мы актыўны ўдзел у правядзеньні 2-х-тыднёвіка, прыцягваючы да гэтайсправы рабочых і служачых.

Экспарт ільну і кудзелі

Віцебскае аддзяленьне Бездзяржгадлю за 2 тыдні адправіла за граніцу 12 вагонаў ільну.

Са Слудку адправілена ў працягу апошніх 10-ці дзён некалькі вагонаў кудзелі.

За дзень

— 60-ГАДОВАЯ САМАГУБЦА. У в. Трусы, Менскай акругі вагэсілася С. На орная, 60 год. Прычына самагубства — сямейныя спрэчкі.

— ПРЫЕХАЎ НА ГАСТРОЛІ. Крым. Вышук вагрымій прыехаўшага ў Менск на гастролі влодзев-лішэньніка Ф. Ходаса.

— АДКРЫЦЦЁ НОВАЙ СТАЛОЎКІ. Менскі камунальны трэст адкрывае новую сталуюку пры механічнай пральні на 30 чал. Сталуюкай будучь карыстацца працкі. Дакрыцьцё сталуюкі прыстасавана да 8-га сакавіка.

У Ленінскім навукова-дасьледчым інстытуце

Дасьледваньне савецкіх гаспадарак

Ленінскі дасьледчы інстытут супольна з дасьледчым інстытутам сельска-гаспадарчае эканоміі ў Маскве і Белсельтрэстам сёлета ладзіць экспэдыцыю па вывучэньні савецкіх гаспадарак Беларусі. Уся гэтая праца будзе праводзіцца пад кіраўніцтвам тав. Лубяка. Галоўная мэта экспэдыцыі—вывучэньне арганізацыі працы і вытворчасьці ў савецкіх гаспадарках.

Вывучэньне балот Беларусі

У гэтым годзе інстытут ладзіць навуковую экспэдыцыю па вывучэньні генэтычнага становішча беларускіх балот. Кіраваць экспэдыцыяй будзе праф. Вільямс. Да гэтайсправы прыцягваюцца дасьледчыкі

Памялібную брашуру „Наши политические задачи“ радка можна спаткаць у архівах. Нават гэтай брашуры велькі найсьці і ў зборы твораў Л. Д. Троцкага. А гэта гаворыць аб тым, што Троцкі хаваў ад партыі тая свае творы, у якіх выйляецца сувязь сучасных поглядаў трагікістых з іх меншавіцкімі карэпьяма.

Зьвернемся цяпер да найбольш характэрных фактаў творчасьці старой брашуры Троцкага.

Трагікістыя алазічманьры ў аўных і паловных сваіх выступленьнях называлі себе „яснянымі“ левіцкама і без капа і мора спасьлівацца ма творы Левіна.

Яны груба і бяспорамна зьявляюць сучасных кіраўнікоў левіцкага ЦК. Можна сказаць, што нікто больш за Троцкага так не зьявлявае Леніна і яго вучэньне. Праслухае некалькі думак Троцкага 1904 г. аб Леніне. Вось, што іх ад нашай левіцкай партыі. Ч. ісі.

К І Н О „Гюлі“

(Кіно «Чырвоная Зорка»)

„Гюлі“ адна з сэрмі варты вытворчасьці Дзяржкіно Грузыі, якія ўжо праішлі на нашым экране. Гюлі—эта белая дзяўчына, любя дачка немаможнага Кучука. Жыцьцё Гюлі праікала сьврод гор і лагчы пры статку авец піха і спачойна. Потым, як звычайна, зьяўляецца гэрой, я.і забавузе сэрца Гюлі. Але іх ічасьцю перашкаджаюць розныя акалічэнасьці. Бацьку Гюлі забіваюць грабежнікі ў лесе, каханьню пшосаць пняжкі раны, а мячыха прадае Гюлі багатаму кулаку Алі. Урада, зьяўляюцца каханым Гюлі і ўмаўляюцца з апошняй упачы ад сваёго нялюблага старога мужа. Удзячы не ўдзяцца. Алі за Гюлі

Гэты фільм мала дае новага нашаму глядачу ізраўнальна з тымі ўсходзімі фільмамі, якія дэманстравація ў нас раней, але ўсё-такі ў фільме „Гюлі“ даволі добра паказана жыцьцё і біт сіляў Грузыі, галоўным амантам якіх зьяўляюцца гадохы авец.

Перад глядачом праходзіць малювакі прыроднага харакства Каўкаскіх гор, усеяныя влікімі стадама авец, з сьвай паточкаў, што з шумам ізьлюцца на схілах гэтых гор. На фоне багатай прыроды і пладзца з аднаго боку, беднасьць Кучука з усімі яе вынікамі, а з другога боку—багаче старога Алі, у якога шмат жонак і для якога нічога ня значыць купіць за вядкі выкуп бедную Гюлі, ня глядзячы из тое, што яна невайдзіць нагнанае кулака.

Драма болнай Гюлі, якая не расварыжэцца сваім ічасьцем, захавале глядача і выклікае пшавісьць да заможніка Алі. Карціна пакупкі глядча сваёй праўдлінасьцю. Ролю Гюлі выконвае андамаз артыстка Нага Вацнадэ, ігра якое адважэнага пратэсты і нату, алянасьцо. Іншыя амантам таксама добра выконваюць свае роля, і ў выпіку фільм „Гюлі“ даволі цікавае відовішча, хоць карысьці вядікае ад яго нашаму глядачу і няма.

Пазьдамленьні

„БІРУКРАТЫ“

Друкуем ліст аднаго біспрытульнага з захаваньнем арфаграфіі:

„Ой, як балюча сказаць!“

У горадзе Менску ваяцца сталуюк біспрытульных, гэтай сталуюкі—зьяўляюцца зьдзячэнама т. Таўба.

Пры сваёй службе яна маз влікі гонар. Калі да яе надыходзіць біспрытульым, то яна не зьвертаючы нейкай увагі да яго адсаае і саўжоу каб гэты біспрытульым разьказаў саўжоу у

Вынікі пленуму ЦП саюзу працасьветы

Ад 1-га па 4 сакавіка адбыўся пленум ЦП саюзу працасьветы. На парадку дня сталі наступныя пытаньні: грамадзкі-палітычнае выхаваньне асьветніка, справядачы з мсп, даклады—сэкцыі навуковых працаўнікоў, НКА і іпш.

Па першым пытаньні намечан рад мерапрыемстваў па палепшэньні працы ў адрасівах палітычнага выхаванья асьветніка праз самаадукацыю, працу ў гуртках і г. д.

Па дакладзе сэкцыі навуковых працаўнікоў вызначана, што навуковыя працаўнікі вылілі влікі ўдзел у грамадзкай працы, чыталі лекцыі ў рабочых і сляніскім унівэрсытэтах.

Даклад аб становішчы народнае асьветы ў БССР рабіў тав. Валазевіч. Пленум кавстатаваў поўнае выкананьне пляну 1927-28 г. па ўсеагульным навучальні, а таксама пекатарае палепшэньне справы па зьлішчэньні напісьмешнасьці. Разам

з тым адзначана сьстэматычнае невыкапаньне пляну школьнага будаўніцтва ў зьвязку з неадравад-насьцю каштарысных асыгнаваньяў рэальным запатрабаваньням. У далейшым пленум лічыць неабходным шырэй удзяваць масы і праф-органы ў распрацоўку і абгавар-рэнне пытанья на складаньні 5-цігадовага перавадчыйнага пляну і найбольш хуткага завапчэньня арганізацыйнага перыяду па пераходзе ўстаноў НКА ва функцыянальную сьстэму.

Усе гэтыя школы ў большасьці маюць уласныя памяшканьні, добрае і выстарчаючае абсталяваньне моцны кадр настаўніцтва і забяспечаны на 90 проц падручнікамі і пісьмовымі прыладамі.

Усебеларускі зьезд друкароў

6-га сакавіка ў Менску зачыніўся ўсебеларускі зьезд друкароў. У працы зьезду прымазі ўдзел 60 дэлегатаў, якіх прадстаўлялі 3.100 членаў сьжоу.

Даклад аб рабоце ЦК саюзу працаўнікоў наліі афіцыйнай вятворчэнаі зрабіў сакратар ЦК тав. Убогаў, які пры-ехаў з Масквы.

